EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı: 76, 1 Temmuz 1993

Düzen cephesi ve görevler

Son dönemde düzen cephesinde yaşanan bazı olaylar, düzenin sorunlarının ne denli birikip boyutlandığı konusunda da önemli ipuçları sundular. Demirel'in cumhurbaşkanlığına terfisi, İnönü'nün SHP Genel Başkanlığı'ndan ayrılacağını açıklaması, bazı basın organları tarafından okurlarına "Kaçan kaçana" sürmanşet başlığı ile duyuruldu. Bizzat bazı burjuva politikacıları da aynı dönemde bu yargıyı teyid eden açıklamalar yaptılar. Örneğin SHP Grup Başkan Vekili A. Güven Gürkan, Tansu Çiller'in başbakanlığa adaylığını şu sözlerle değerlendirdi: *"Türkiye'nin önünde bir çok usta ve deneyimli politikacıyı yıldıracak denli sorun birikmiştir... Doğrusu Tansu Hanım'ın cesaretine hayranım."*

Düzenin en usta politikacılarını bile yıldıran, onları daha pasif konumları kabule zorlayan sorunlar yumağının genel bir dökümü yapıldığında, burjuva iktidarın gerçek bir "ateşten gömlek" olduğu da görülecektir.

Sermayenin ekonomi cephesindeki en temel sorunu, kaynak sorunudur. Geçen süreçte bu sorunun çözülmek bir yana, daha da derinleştiğini görmek mümkündür. Dış borçlar 60 milyar dolara yaklaştı. İç borçlanma imkanları sınır noktasına geldi. Bulunabilen dış borç kaynakları hemen tümüyle yine dış borç ödemeleri için kullanılmaktadır. Kaynak sıkıntısının çözümü açısıdan hep gündemde tutulan "özelleştirme" konusunda kayda değer herhangi bir adım atılamadı, vb.

Sermayenin iç politika alanındaki en önemli talebi ise siyasal istikrardır. Geçen süreçte düzen bu alanda bazı "başarı"lar elde edebilmiş, devrim güçleri karşısında belli mevziler kazanabilmiştir. Bu, hemen tüm imkanların sonuna kadar kullanılmasıyla mümkün olabilmiştir. Emperyalist güçlerin onayı, basın ve sendika bürokrasisinin pürüzsüz desteği, burjuva muhalefetin "muhalefet" yapmaktan feragat etmesi ve herşeyden önce sınıf hareketindeki nispi durgunluk, bu "başarı"nın kazanılmasını sağlayan temel etkenler olmuştur. Ne var ki, tüm bu "olağanüstü" elverişli koşulların uzun süre aynı uyum içinde seyretmesi mümkün değildir. Burjuva koalisyon hükümeti yıprandıkça bu uyumu bozan karşı dengelerin oluşması kaçınılmazdır. Şimdiden yoğunlaşmaya başlayan işçi eylemleri gösteriyor ki, önümüzdeki sıcak yaz, muhtemelen bu alanda denge değişikliklerinin ilk önemli belirtilerine de sahne olacaktır.

Dış politika alanına gelince... "Pasifikten Adriyatik'e Büyük Türkiye", "Türk asrı" hayalleriyle kitleleri şaşkına çevirmeye çalışan düzen, kendi yarattığı hayalleri bizzat kendi çapsızlığı ile hayalkırıklığına dönüştürmektedir. Son dönemdeki Bosna-Hersek, Kıbrıs ve Azarbeycan olayları, düzenin bu alandaki güçsüzlüğünü ve aczini tartışmasız biçimde gözler önüne sermiştir. Düzen bu sorunlara müdahale etme kudretinden önemli ölçüde yoksundur.

* * *

Tüm bu birikmiş sorunları hafifletebilmek, gelinen yerde düzen açısından köklü ve sarsıcı müdahaleleri zorunlu ve acil hale getirmiştir. Günü kurtarmayla sınırlı her müdahale, düzen açısından yalnızca sorunların daha da büyüyüp karmaşıklaşmasını doğurmaktadır. Sık sık "değişim"den, "köklü çözüm"lerden ve hatta "devrim"den(!) sözedilmeye başlanması tesadüf değildir. Bu sözcükler yalnızca birer göz boyama aracı değildir, aynı zamanda düzenin sıkışmışlığını göstermektedir. Yine burjuva

siyaset sahnesindeki artan bölünmeler, yeni parti ve liderlerin ortaya çıkışı, tüm bu sirkülasyon yoğunlaşması da bu temel gerçekle bağlantılıdır. Biriken sorunlar parti ve liderlerinin hızla yıpranmasına neden olmakta, bu ise, politika sahnesine "yeni yüzler" sürmeyi zorunlu hale getirmektedir.

Ne var ki, sorunun yalnızca bir boyutudur bu. Sorunun öteki boyutunda burjuva siyaset sahnesindeki "kabuk değişimi" vardır. Burjuva siyaset sahnesinde Özal'la başlayan, Mesut Yılmaz, Deniz Baykal ve Tansu Çiller'le devam eden, SHP'deki lider değişimi ile de süreceğe benzeyen bir "değişim" yaşanmaktadır. TÜSİAD'ın sözcükleriyle "eski karizmatik lider tipi yerini pragmatist lider tipine bırakmalıdır". Olan kısaca budur.

"Karizmatik" lider tipi, kolay yıpranmayı göze alamayan lider tipidir. Böylesi "lider"lerin "radikal önlemler" almakta zorlanacağı açıktır. Sermaye ise kısa sürede "köklü çözümler" istemekte, politik süreçleri daha doğrudan yönlendirme eğilimi göstermektedir.

Bu nedenle, sermaye, "köklü çözüm"leri uygulayabilmek için, yıpranma payını fazlaca taşımayan "yeni tip" liderleri, vitrin politikacıları tercih etmektedir.

* * *

Bu tür politikacılar uzun süre politika sahnesinde kalmaları için değil, riskli, sarsıcı ve yıpratıcı adımların atılabilmesi için piyasaya sürülmektedir. İç ve dış sermaye çevreleri bu tür politikacıları "riskli, radikal adımların cesur insanı" sıfatıyla motive etmektedirler. Tansu Çiller'in misyonu da budur.

Sermaye, Tansu Çiller'in muhtemelen kısa sürecek başbakanlık hayatına, emekçi kitlelere dönük bir dizi saldırıyı sığdırmaya çalışacaktır. Bu "cesur" adımlar nelerdir ve ne biçimde atılacaktır? Bu sorulara bugüden kesin yanıtlar vermek mümkün değil. İlk belirtiler, ilk adımların "özelleştirme" alanında atılacağını göstermektedir.

Ne var ki, bugünden kesin olan bir şey var. O da başbakanını ve bazı bakanlarını değiştirerek yüz tazeleyen burjuva koalisyon hükümetinin, emekçilere yönelik daha pervasız saldırıları gündeme getireceğidir.

* * *

Sermayenin çıkarları doğrultusunda gündeme gelecek her yeni saldırı dalgası, bugünkü koşullarda sınıf mücadelesi açısından yeni imkanları da beraberinde getirecektir.

Bugünlerde yeniden yoğunlaşmaya ve yaygınlaşmaya başlayan işçi hareketi; Temmuz'u yeni eylemliliklerle karşılaması muhtemel memur statüsündeki emekçilerin artan huzursuzluğu; silahlı mücadeleyi yeniden yoğunlaştıran Kürt ulusal hareketi, tüm bu dinamikler düzeni hayli zor bir dönemin beklediğini göstermektedir.

Tüm bunlara bir de sermaye hükümetinin azgınlaşacak yeni saldırılarının motive edici etkisi, sermayenin sübap partisi SHP'nin dizginleyici misyonunu daha da tüketmesi vb. eklediğimizde, gelecek dönemde sınıf hareketini radikalleştiren dinamiklerin daha da güçleneceğini bugünden söylemek mümkündür.

Ne yazık ki, devrimci ve komünist hareket bu yeni sürece de, örgütsel-taktik tüm alanlarda yeterli bir hazırlıkla girmemektedir.

Oysa, devrim davasını ilerletebilmek, politik ve örgütsel alanda yeni ve kalıcı mevziler elde edebilmek, bu süreci moral kazançların ötesine taşıyabilmek, ancak tüm bu alanlardaki hazırlık ölçüsünde mümkün olabilecektir.

Bizler, tüm bu imkanları, sınıf hareketinin barışçıl mücadele geleneği ve biçimlerinin aşılması; "yasadışılık" ve "siyaset" umacasının geriletilmesi, dayanışma bilincinin geliştirilip derinleştirilmesi; Kürt ulusal mücadelesine karşı kayıtsızlığın aşılması vb. doğrultusunda etkin bir tarzda kullanabilmeliyiz. Devrim dinamiklerinin tüketilmemesi, aksine serpilip geliştirilmesi bu yöndeki başarılı adımlara bağlıdır.

İşsizliğe, devlet terörüne, Kürdistan'daki ulusal zulme karşı mücadelenin yükseltilmesi; tüm emekçilerin katılımını hedefleyen birleşik-militan ve kararlı bir genel grev-genel direniş şiarının yaygınlaştırılması; parti ve sosyalizm propagandasının yoğunlaştırılması, bugün çok daha acilleşmiş bir görev ve sorumluluk olarak komünistlerin ve devrimcilerin önünde durmaktadır.

EKİM

Yeni bir eylem dalgası

Haziran ayının ikinci yarısına girerken kamu işyerlerinden yükselen kitlesel işçi eylemleri, uzun süreden beri dipten gelen dalganın yüzeye vurmasıydı adeta. Bir hafta boyunca kesintisiz olarak devam eden eylemler, Haziran sıcağının bile üstünde bir yakıcılığa ulaştı. İşçilerin kendi aralarında oluşturdukları birliktelik, gerçek anlamda bir kenetlenmeydi. Coşku alabildiğine yüksekti. Bir kaç polis şefi kendi aralarında konuşurken; *"Bu gücün karşısına geçilir mi? Aman dikkatli davranalım, bunların ne zaman çıldıracakları belli olmaz"*, diyorlardı.

Sendika şefleri önceden kendilerinin belirlemiş oldukları yürüyüş güzergahlarının işçilerce değiştirilmesini ve politik içerikli sloganlar atılmasını engellemek için ellerinden geleni yaptılar. Hatta bazı sendikacıların yer yer işçileri polisle tehdit ettikleri bile görüldü. Böylece, işçi sınıfı hareketinin politikleşmesi ve militan ka-nallardan akarak düzene cepheden vurması karşı-sındaki en önemli barikatlardan birinin bugünkü mevcut sendika yönetimleri olduğu bir kez daha görülmüş oldu. Artık sendika bürokratlarının sınıfı satan tutumları karşısında işçiler sessiz kalmıyorlar, tersine oldukça sert çıkışlarla uyarıyorlar; *"Ya tümüyle bizim sınıf çıkarlarımız için çalışın, ya da elinize bir telsiz alıp şu sivillerin arasına karışın!"*

Yaşanan bu süreç işçi sınıfının eylem ve etki gücünü bir kez daha ortaya koydu.

Bu eylemlilik süreciyle birlikte bizim açımızdan bir kez daha açığa çıkan bir gerçeklik ise, eylemlere politik müdahale gücümüzün zayıflığı ve eylemlilik içerisinde öne fırlayan ileri öncü işçilerle ilişki kurmayı başaramayışımız idi. Bu da, ideolojik perspektiflerimiz doğrultusunda sınıfa yönelik faaliyeti hayata geçirmedeki zaaflarımızın somut bir göstergesidir aslında.

Katıldığım eylemlere ilişkin gözlemlerimi aktarmaya çalışacağım.

*

Haziran'ın 14'ündeki ilk eylemler Pendik Tersanesi, Kartal Askeri Dikimevi, Zeytinburnu Askeri Ağır Araç Bakım Fabrikası, Balmumcu Askeri Dikimevi, Haliç Tersanesi, Camialtı Tersanesi ve Taşkızak Tersanesi'nde gerçekleştirildi. Günün ilk ve en etkili eylemi, Pendik Tersanesi işçilerinin tersaneden Kartal SSK Hastahanesine kadar yaptıkları yürüyüştü. 1750 tersane işçisinin katıldığı yürüyüş, tersaneden çıkar çıkmaz E-5 karayolu'na yöneldi ve yürüyüş süresince otoban 50 dakika kadar trafiğe kapandı. Bu duruma ilk anda müdahale edemeyen polis şefleri telsizle takviye çevik kuvvet ekipleri istediler. İşçilerin E-5 Karayolu'na girmelerine ilk tepki ve saldırı sendika şeflerinden geldi: *"Biz yürüyüşü sahilden yapacaktık, E-5'i kesmeniz yasadışıdır. Bizi zor durumda bırakıyorsunuz, polis saldırırsa karışmayız"*, dediler. Bu sözler karşısında yuh çeken işçiler, birbirlerine daha da fazla kenetlenerek yürüyüşlerini kararlılıkla devam ettirdiler. Bu arada önde yürüyen işçilerle Dok Gemi-İş Sendikası Şube Başkanı arasında itişmeler ve küfürlü tartışmalar yaşandı. Hastaneye 200 metre kala İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı'mn megafonla yaptığı, „Buradan sonra kesinlikle hastaneye kadar yürütmeyeceğiz" sözlerine, işçiler, „Ölmeye ölmeye ölmeye geldik, emeğin hakkını almaya geldik!" sloganıyla yanıt vererek yürüyüşlerine devam ettiler ve polisle çatışarak barikatı aştılar. Bu arada on kadar işçi yaralandı ve beş işçi gözaltına alındı. Bunun üzerine işçiler, „Eğer arkadaşlarımız serbest bırakılmazsa, gidip Tersane'yi işgal edeceğiz", dediler. Gözaltına alınan işçiler öğleden sonra serbest bırakıldılar.

İşçiler şunları söylüyorlardı: Eylemimiz ekonomik olmaktan çok politiktir. Biz özelleştirmeye ve taşeronlaştırmaya karşıyız. Devlet sıfır sözleşme dayatıyor, biz buna karşıyız. Neymiş, paraları yokmuş! Devletin kasasından sermayedarlara milyarlar dağıtılıyor, işçinin hakkına gelince kasada para yok, deniliyor. Ne pahasına olursa olsun haklarımızı alıncaya kadar mücadelemizi devam ettireceğiz...

Yürüyüş boyunca; „Vur vur inlesin, Tansu Çiller dinlesin!", „İşçiler el ele, genel greve!", „İşçiler birleşin, iktidara yerleşin!", „İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!" ve „Yaşasın işçilerin birliği!" sloganları sıkça atıldı.

*

16 Haziran günü Taşkızak Tersanesi işçileri

saat 9:00'da „İşçiler el ele genel greve!", „İşçiler birleşin iktidara yerleşin!" sloganlarıyla Tersane Komtanlık Kapısı'ndan yürüyüşe geçtiler. 2.400 işçinin katıldığı eyleme yüksek bir coşku hakimdi. Kortej, Camialtı Tersanesi'nin önünden geçerken kapıya çıkan işçiler yürüyen arkadaşlarının üzerine karanfiller attılar. Burada, „Yaşasın işçilerin birliği!" ve „İşçiler el ele genel greve!" sloganları hep birlikte coşkuyla haykırıldı. Yürüyüşçüler Deniz Dikimevi'ne daha ulaşmamışlardı ki, çevik kuvvet ekipleri Dikimevi'nin kapısına barikat kurdular. Kortej buraya yaklaştığında Dikimevi işçilerinden „Barikatlar bizi yıldıramaz!" sloganı yükseldi. Özellikle kadın işçilerin oldukça militan bir tavırla polise karşı koyuşları ve kitlenin yükselen sloganlarla ortaya koydukları kararlılık polise geri adım attırdı ve barikatı kaldırmak zorunda kaldılar. Deniz Dikimevi işçileri de alkışlarla korteje katıldılar. Böylece kitlenin sayısı 2.800'e ulaştı. Buradan sonra polis korteji kaldırımdan yürütmek istedi. Sendika şeflerinin buna karşı çıkmalarına karşın işçiler beş dakika kadar oturma eylemi yaptılar ve ardından Kasımpaşa Sahil Yolu'nu trafiğe kapatarak yürüyüşlerine devam ettiler.

Haliç Tersanesi işçileri, Şişhane Yokuşu'nda yürüyüşçüleri alkışlarla karşıladılar. Burada da „İşçiler el ele genel greve!" sloganı büyük bir coşkuyla haykırıldı. Şişhane yokuşundan Taksim yönüne geçen yürüyüşçülerin önü polis barikatı tarafından kesildi. N. Menzir, "Yürüyüşünüz yasadışıdır, ama biz hoşgörü gösteriyoruz. Sorun çıkmasını istemiyorsanız yürüyüşünüze buradan itibaren kaldırımdan devam edeceksiniz", dedi. Bu sözler üzerine işçilerden büyük bir öfke yükseldi ve kitle oturdu. Polisin ve sendika şeflerinin yoğun ısrarlarına rağmen, işçiler yoldan yürümeye kararlı olduklarını belirttiler. İşçilerin bu kararlı tavrı karşısında bir kez daha geri adım atan polis, barikatı kaldırarak çekildi. Kortej, „İşçiyiz haklıyız kazanacağız!", „İşçiler birleşin sömürüye son!" sloganlarıyla Taksim yönüne doğru yollarına devam ettiler. İstanbul Sergi Sarayı'nın önü tam bir miting alanına çevirdi. Burada Harb-İş Şube Başkanın yaptığı konuşmadan sonra aynı coşkuyla geri yürüdü.

Yürüyüş boyunca; „Çankaya istifa!", "Ana baba dediler, hakkımızı yediler!", „Babalar analar, hep işçiye düşmanlar!", „Özelleştirmeye hayır!", „Taşerona hayır!" sloganları atıldı.

*

17 Haziran günü Sümerbank Bakırköy Konfeksiyon Fabrikası işgal edildi. İşgal eylemine fabrikada çalışan 1.350 işçinin tümü katıldı. İşgal, sabah üretim yapınama ve gece fabrikada kalma şeklinde gerçekleşti. İşgal gecesinin sabahı 9:40'da fabrikanın arka kapısından, "İşçiler birleşin, iktidara yerleşin!" sloganlarıyla yürüyüşe geçildi. Fabrikadan Bakırköy Yenimahalle SSK Dispanseri'ne kadar gidiş ve geri dönüş şeklinde gerçekleşen eylemde, işçilerin birbirlerine kenetlenmesi ve coşkuları alabildiğine yüksekti. Polisin ve Sendika Şube Başkanı İhsan Yelken'in önder işçilere yönelik tehditleri sürekli olarak kitlenin kaşı koyuşu ve tepkisiyle karşılaştı.

Hastaneye vardıktan sonra işçiler yürüyüşlerine devam etmek ve Özgürlük Meydanı'na çıkmak istiyorlardı. Sermaye'nin kolluk kuvvetleri çok yoğun önlemler alarak, kesinlikle buna izin vermeyeceklerini söylediler. TEKSİF Bakırköy Şube Başkanı İ. Yelken polis şefleriyle kısa bir görüşme yaptıktan sonra gelip, önder işçilere „hemen geri dönün" diyerek bağırınaya başladı. Buna rağmen işçiler „Özgürlük Meydanı!" diye slogan atmaya devam ettiler. Polisin saldırıya geçme işareti vermesi üzerine işçiler; „Polisin gücü işçiye mi yetiyor!", „Joplar burada demokrasi nerede!" ve „Bugün durduk, yarın vururuz!", sloganlarını atarak uzunca bir süre hastane bahçesini terketmediler.

Eylem boyunca, „Sermaye piyonu satılmış basın!", „Özelleştirmeye hayır!", „Ankara Ankara duy sesimizi, bu gelen işçinin ayak sesidir!", „İşçiler el ele genel greve!","İşçiler birleşin, sömürüye son!" vb. sloganlar atıldı.

Geriye dönüşte ise;"Üreten biziz, yöneten de biz olacağız!", „İşçiler birleşin, iktidar sizin!" ve „İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!" sloganları en sık atılan sloganlardı.

*

Sınıf hareketinin önündeki en önemli engellerden biri olan hain sendika bürokrasisinin barikatlarını parçalamak ve sınıfı dar sendikal alandan çıkarıp politikleştirmek için; militan ihtilalci bir işçi hareketi yaratabilmek için; sınıf hareketinin arkasından koşarak değil, sınıfın içinde ve onun hep bir adım önünde ona yol göstermek ve işçi sınıfının sosyalist iktidarına giden yürüyüşümüzü hızlandırmak için; daha inatçı, daha yoğun ve daha iddialı örgütsel-politik-pratik faaliyet...

Mahir GÜRSOY

Bayrampaşa Cezaevi'ndeki EKİM'ci tutsakların Kağıthane Belediyesi işçilerine yönelik olarak kaleme aldıkları metni yayınlıyoruz.

"Kağıthane işçisi yalnız değildir!"

Kağıthane Belediyesi işçilerine

Kardeşler!

Bizler sermaye iktidarına karşı mücadelede düşmana esir düşmüş bir grup siyasi tutsağız. Arif Calban'ın işçi düşmanı uygulamalarına karşı başlattığınız ve giderek sermayenin faşist iktidarına karşı mücadeleye dönüşen onurlu direnişinizi ortak davamız için süren mücadelemizin bir parçası, elde etmekte kararlılık gösterdiğiniz başarınızı ise işçi sınıfının bir kazanımı olarak gördüğümüzü ve heyecanla bu sonucu beklediğimizi bildirmek isteriz.

"Kağıthane işçisi yalnız değildir!" Gelinen yerde onbinlerce sınıf kardeşimizin haykırdığı bu şiar, kuşku yok ki sizlerin moralini yükseltip azminizi güçlendirdiği kadar, biz tutsaklara da umut vermektedir.

Direnişiniz „atılan işçiler geri alınsın" isteminin sınırını çoktan aştı. Eğer düşman zindanlarında yanlış gözlemlemiyorsak, şimdi işçi sınıfı adına bir sorumluluk ve görevi yerine getirmekle karşı karşıyasmız. Burjuva sınıfın keyfi yönetimine dur deme, patronlara ve hükümetlerine bir ders verme.

Sömürgeci sermaye iktidarının işçi ve emekçilere, devrimci ve komünistlere, özgürlük için savaşan kardeş Kürt halkına yönelik sürdürdüğü topyekün saldırıyı püskürtme, emek cephesinin örgütlü, politik karşı saldırısının yolunu aşmada bir müfreze olarak savaşı sürdürme sorumluluğuyla yüzyüzesiniz. Bizler durumunuzu böyle değerlendiriyoruz. Ve bu nedenle de direnişiniz ve başarınız bizim için şimdi daha da önemlidir.

Herşey bir yana, kendi yaşadıklarınız gösteriyor ki, patrona tek tek karşı çıkışlar çıkış yolu sağlamıyor. Karşımızda, partileri, parlamentoları, ordusu, polisi, MİT'i, basını, mahkemeleri vb. ile burjuva sınıfın örgütlü gücü, devleti bulunuyor.

Kapitalizm sürdükçe, burjuvalar iktidarı elde tuttukça iktisadi, sosyal ve siyasal saldırılar devam edecek, kırıntı biçiminde bile olsa mücadeleyle kazandığımız hiç bir hak güvencede olmayacaktır. Bunu yalnızca kitaplardan okuyarak öğrenmiyoruz, direnişinizin ortaya çıkardığı gerçek de budur.

Bu devlet yıkılmadıkça, işçi sınıfı toplumun kaderine el koymadıkça saldırılar son bulmayacaktır. Hiç bir sosyal ve siyasal hak da güvencede değildir. İnsanlık bugün her zamandan daha çok bir ikilemle karşı karşıyadır.

„YA SOSYALİZM YA DA BARBARLIK İÇİNDE ÇÖKÜŞ"

O halde, kahrolsun ücretli kölelik düzeni! Üretim araçları üzerinde tek bir sınıfın tekel kurması son bulmalıdır. Üretim araçları ve tüm zenginlikler çalışanların ortak malı olmalıdır. İşverenler ve onların ücretli köleleri yerine özgürce çalışan insanlar! Bundan böyle açlık, işçi olmanın değil, asalak yaşamanın cezası olmalıdır. Toplum karşısında sorumluluğunu yerine getiren herkes için insanca ve onurluca bir varoluş. Burjuvaların kar hırsı için, milyonların acı ve sefalet içinde yaşaması son bulmalı, halkların düşmanlığı ve birbirini boğazlaması son bulmalı, yeryüzü insan kanıyla boyanmamalıdır.

Tüm bunları elde edebilmek işçi sınıfının politik iradesi ve mücadele gücüyle mümkündür. Yeter ki, Türkiye işçi sınıfı düzen kurumlarına karşı kendi silahlarını kuşansın. Örgütlü gücü, politik partisi, devrimci sınıf sendikaları ve emek ordusu iktidar mücadelesinde işçi sınıfının biricik silahıdır. Türkiye işçi sınıfı böyle bir mücadele için gerekli araçları komünistlerle elele vererek yaratabilir. Bunun için gerekli tek şey cesaret etmek, büyük fedakarlıkları göze almaktır. Haklarımızın kimse tarafından bize bahşedilmeyeceğini, bunları kendi örgütlü ve mücadeleci gücümüzle koparıp alabileceğimizi bilince çıkartalım.

Sovyet işçileri ve emekçi halkı, zalim çar rejimini ve Hitler faşizmini milyonlarca evladının kanıyla boğdu. Kardeş Kürt halkı kendi kimliğini soykırımlara karşı sinmeyerek, muazzam bir fedakarlık ve direnme gücüyle, binlerce evladının kanı ve canı pahasına Türk sömürgecilerine kabul ettirdi. Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı da, sermayenin faşist iktidarını aynı yolla yıkabilecek,

sömürüsüz ve soygunsuz bir dünyaya, eşitliğe ve özgürlüğe bu yolla varabilecektir. Bunun dışında ise gerçek anlamda bir kurtuluş yolu yoktur. Mücadelesini de bu amaç için gösterilen çabanın bir parçası olarak görmek istiyor, sizden buna dair mesajlar bekliyoruz.

Kardeşler!

Mesajımızı bizimle paylaşmanızı ve ortak sesimiz olarak tüm sınıf kardeşlerimize iletmenizi sizden istememize izin verin.

İşsizliği, işten atılmaları sona erdirmek, sefalet ücretlerinin kabul edilemeyeceğini burjuvalara göstermek, taşeron sistemine geçiş ve sendikasızlaştırma saldırılarını püskürtmek, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli özgür örgütlülük hakkı için...

Kurulacak hükümetin bugünden belli „özelleştirme projesi" adı altında Hitler'in torunu sermayedar Çiller'in „kadife" elleriyle çıkartılacak kararnamelerle yüzbinlerce işçiyi işten atma hazırlıklarını boşa çıkartmak için...

Kardeş Kürt halkı üzerindeki zulüm ve soykırımı durdurmak, kirli savaşa son vermek, Kürt halkının özgürlük mücadelesine destek vermek için...

Devlet terörü, işkence, zulüm ve her türlü cinayet ve katliamları durdurmak, başta İ. Sezgin, N. Menzir, H. Kozakçıoğlu ve Ünal Erkan olmak üzere tüm cani ve katiller sürüsünü halka açık mahkemelerde yargılamak için...

Topyekün saldırının, kirli savaşın ve iktisadi krizin faturasını tekellere ve tekellerin devletine ödettirmek için...

Devrimci tutsakların özgürleşmesini sağlamak için...

Kısaca, sermaye düzeni ve devletinin bizlere yönelik sürdürdüğü topyekün saldırısına karşı, tüm çalışanların ortak mücadelesini, genel grev-genel direnişini örgütlemek kaçınılmaz bir görevdir. Bunun gereklerini yerine getirmek ise en başta işçi sınıfının sorumluluğundadır.

Saldırılara sessiz kalmak yeni saldırıları davet etmektir. Katliamlara seyirci durmak suçu paylaşmaktır. Kardeş Kürt halkına yönelik soykırımlara karşı çıkmamak kendi sınıf düşmanı sömürgecilere arka çıkmak, kardeş kanı akmasına onay vermektir. Devlet terörü, işkence ve infazlara karşı çıkmamak insanlık suçu işlemektir.

Dostlar, biz komünist tutsaklar olarak, sınıf kardeşliği duygusuyla sizleri selamlar, mücadelenizde başarılar dileriz. Sizlere gönderdiğimiz sembolik bağış 100 bin TL'dir. Bizi anlayacağınızı ümit ederiz.

Kağıthane Belediyesi işçileri yalnız değildir!
Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!
Yaşasın sosyalizm!

Bayrampaşa Cezaevinden
EKİM'ci Tutsaklar

16 Haziran '93
Kağıthane direnişiyle dayanışma günü

Her işçi direnişinin en büyük umudu ve talebi dayanışma oluyor. Direnişteki işçiler bunu, „bizim için en anlamlı destek", diye ifade ediyorlar.

Son yılların direnişlerine göz attığımızda, gerçekten de başarıya ulaşan eylemlerde belirgin bir dayanışmanın sağlandığı görülecektir. Sınıfın mücadele deneyimi, birlik ve dayanışmanın önemini çoktandır bilince çıkarmış bulunuyor. Hemen her eylemin baş sloganlarını, „İşçiler elele, genel greve!", „İşçiler birleşin, iktidara yerleşin!", „İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" türünden birliği öne çıkaran söylemlerin oluşturması bunun göstergesidir.

Bunca birlik istem ve çağrısına karşın, belki en yalnız kalan eylemlerden biri de Kağıthane işçilerinin eylemiydi. Sadece „Kağıthane işçileriyle dayanışma" mitingleri bile dayanışmanın cılızlığını sergilemeye yetiyordu. Denilebilir ki, Kağıthane, kendi işkolunun bile yeterli desteğini görememiştir.

Aylardır süren direnişin neden bir türlü sonuç alıcı mesafe kaydedemediği, diğer etkenlerin yanı sıra biraz da bu dayanışma zayıflığına, yalnız kalışına bağlı olarak ele alınmalıdır.

*

Aylardan sonra nihayet, 16 Haziran'da,

Kağıthane direnişçileri anlamlı bir dayanışmaya tanık oldular. Kamu sektöründe çalışan, Kağıthane direnişçilerinin basın açıklaması, görkemli bir mitinge dönüştürüldü.

İstanbul'un çeşitli belediyelerinden gelen işçi gruplarıyla Kağıthane direnişçilerinin kucaklaşması, belediye meydanını birden ana-baba gününe çevirdi. Pankartlar, rengarenk dövizler, slogan ve alkışlarla coşkunun doruktа olduğu bir mitingti bu. Belediye işçilerinden başka, sendikalı memurlar ve duyarlı herkes koşup gelmişti dayanışmaya.

Terör devletinin gösteri ve yürüyüş yasağı bir kez daha ve bir terör odağı çevik kuvvetin gözleri önünde çiğnendi.

16 Haziran eylemi anlamlı ve güzel bir destekti ama, yeterli olmaktan uzaktı. Açlık grevcileri ölüm sınırına gelmiştir. Direnişi kazanıma yükseltecek müdahale gerçekleşmediği taktirde ölümler başlayacaktır. Proletaryanın ise feda edecek bir tek bile canı olmamalıdır. Kağıthane'nin kazanımı tüm İstanbul işçilerinin kazanımı olacaktır. Kaybı da öyle...

Öyleyse Kağıthane direnişçileriyle dayanışmaya!

Yıldız AYDIN

Derby ziyareti

İşçilerin öğle paydosunda toplandıkları kahveye girdiğimde kahvede oturacak yer yoktu. Masaların üzerinde dörder, beşer bırakılan bildirilerimizi görünce içeri girip bir tur attım. Bazı masalarda oyun oynanmıyordu. İşçiler ellerindeki bildirilerimizi kafa kafaya vermiş okuyorlardı. Dışarı çıkarken kapının önündeki masada oturan birkaç işçi (Derby Jilet'ten atılan) beni masalarına davet etti. Hemen oturdum. Çaylarımızı içerken ellerindeki bildiriyi sordum. Bir arkadaşın gelip dağıttığını, arkadaşlarına da vermelerini söylediğini ifade ettiler. Neler yazdığını sorduğumda; „bizi yazmışlar, her şeyi yazmışlar", cevabını verdiler. Nasıl bulduklarını sorduğumda; „Çok iyi yazmışlar, doğru şeyler söylüyorlar. Bütün eksiklerimizi, yapmamız gerekenleri yüzümüze vurmuşlar", dediler. Bir başka işçi Lastik'teki arkadaşlarının (özellikle sendika işyeri temsilcilerinin) duyarsızlığından şikayet etti. Bir diğeri ise sendika yöneticilerinin arkadaşlarını yatıştırdığını, yoksa direnişin daha sürebileceğini söyledi. Bu arada Lastik işçilerinin işbaşı saati geldiğinden, kahveyi boşaltmaya başladılar. İki masa dışında (ki birisi bizim oturduğumuz masa idi) bir tek bildiri kalmadı. Bir çok işçi birden fazla alarak beraberinde fabrikaya götürdü.

Derby Jilet'ten atılan arkadaşlarla yaptığımız konuşmayı; işyeri komite örgütlülüğünün zorunlu olduğu, bilinç düzeyinin yükseltilmesi gerektiği, bu tür eylemlerde kendi özgücüne güvenin belirleyici olduğu ve sorunun Derby sorunu değil, genel olarak düzen sorunu olduğu konularında ortak sonuçlara vararak bitirdik.

Oradan Derby Jilet'e gittim. Temsilci odasında, işten atılmayan eski bir işçi, temsilcinin masasından aldığı bildiriyi okuyordu. Henüz bitirmemişti ki, tepkisini, „helal olsun, bu çocuklar işi biliyor", „ancak bu kadar olur", diyerek dile getirdi. Okumayı bitirince temsilci arkadaşın, „öyle mi, güzel mi yazmışlar?" sorusuna, „bütün herşeyi, her yönüyle ortaya koymuşlar, çok iyi noktalara temas etmişler", cevabını verdi. Bildirimizde, özellikle sendika yönetimi ile genel sekreterin hedef gösterilmesinden rahatsızlık duyduklarını belirtenler de oldu. İşçiler ile sendika yönetiminin tepkilerinin farklı olması son derece doğaldır.

Önümüzdeki süreçte müdahalelerimizin açığa çıkardığı dersleri özümsemek, buradaki arkadaşlara ışık tutmak, yol göstermek ve bizleri daha iyi kavramalarını sağlamak gibi görevler durmaktadır.

Ekimci bir işçi

İşçi hareketinde yeni dönem

Mevzii direnişler bir yana bırakılırsa, son iki yıldır durgun bir tempoda seyreden işçi hareketi yeniden canlanmış bulunuyor.

İşçi hareketindeki canlanmanın ifadesi bu yeni eylemliliğin başını Tersane, Tekel ve Demir-Çelik işçileri çekiyor. Göründüğü kadarıyla işçiler kararlı. Toplusözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesinin de kazandırdığı itilimle gerçekleşen bu eylemlilik süreceğe ve daha da yayılacağa benziyor. Eylemlere katılan işçi sayısının her geçen gün artması, daha şimdiden eyleme katılan işçi sayısının yüzbinin üzerine çıkması ve kamu çalışanlarını da kapsayarak genişlemesi bunu gösteriyor.

Bu eylemlilik ister istemez '87-90 yılındaki işçi eylemliliğini hatırlatıyor. Ancak, kimi bakımlardan benzer özellikler taşısa da, bugünkü eylemliliğin '87-90 dönemindekinden bir farklılığı var. Zira işçiler bugün '87-90 dönemindekinden daha farklı saldırılarla yüzyüzeler ve önlerinde yeni sorunlar var. Dün ücret sorunu işçiler için en yakıcı sorundu. Bugün ise işsizlik ve topluca işten atılmalar... Dün daha çok sözü edilen taşeronlaştırma ve özelleştirme bugün fiili bir hal almış, hergün yüzlerce işçiyi bir anda topluca işten atmak gibi etkili bir saldırı aracına dönüşmüştür. Aynı şekilde, karşı-devrim dün daha çok sınıfın örgütlü olduğu sendikaları işlev-sizleştirici bir saldırı içindeydi. Bugün ise düpedüz sınıfı sendikasızlaştırma, örgütsüzleştirme harekatı yürütmektedir.

Yeni saldırıların ve yeni sorunların, uğruna mücadele edilen taleplerde ve mücadele biçimlerinde farklılığa yol açması kaçınılmazdır. Nitekim öyle de olmaktadır. '87-90 yılında daha çok ücret talebi üzerinden mücadele yürüttü işçiler. Bugünkü kavga ise ağırlıklı olarak işgüvenliği talebi ekseninde sürdürülmektedir. İşçilerin başvurduğu eylem biçimleri ise çoğunukla fabrika ve işyeri işgalleri, iş yavaşlatma ya da doğrudan üretimi durdurma gibi (ki bu fiili bir grevdir) ileri eylem biçimleridir. Bu durum, kendisini direniş komiteleri gibi örgüt biçimleriyle tamamlamaktadır. Yeni bir durum ve yeni bir düzeydir bu.

Dahası var. Kapitalist sınıfın, örneğin işten atma saldırısı geçmişte daha çok iktisadi nedenlere dayalıydı ve ağırlıklı olarak öncü işçileri budama harekatı biçiminde yürütülüyordu. Bugün bu saldırı politik bir içerik kazanmıştır, bir sınıf ve bir devlet politikası olarak uygulanmaktadır. Taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma ve örgütsüzleştirme saldırısı daha çok politik nedenlere ve amaçlara dayanıyor.

Bu durumun kendisi işçilerin yalnızca yeni iktisadi ve demokratik taleplerle yetinmeyip, politik talepler ve politik eylemlerle ortaya çıkmalarını zorluyor. İşçi hareketinin politik bir mecraya kaymasının yolunu döşüyor. Bugün işçi hareketinin politik bir mecraya girmesinin potansiyel olanakları geçmişe oranla daha fazladır

Eylemlilik içindeki işçilerin „kavgamız artık ücret kavgası değil, demokrasi kavgasıdır", „bundan böyle demokratikleşme mücadelesine ağırlığımızı koyacağız", türünden açıklamaları, yine bugün için cılız da olsa sendikalarda, fabrika ve işyerlerinde Kürdistan'da artan bir yoğunluk, yaygınlık ve hız kazanan kirli ve haksız savaşa karşı yükseltilen sesler vb. sınıfın politikaya ağırlığını koyma eğiliminin ve hareketin politikleşme potansiyelindeki artışın bazı göstergeleridir.

Ayrıca, kapitalist sınıfın politik bir parti olduğu ve devletin de bu sınıfın (ve bu partinin) hizmetinde bir saldırı aracı olduğu gerçeği işçilerin bilincinde hergeçen gün biraz daha açığa çıkıyor. İşçilerin aynı zamanda işçi emekçi düşmanı hükümete ve sosyal-demokrat olanı da dahil tüm burjuva partilere güvensizlikleri derinleşiyor. Sendika bürokratlarına öteden beri güvenmiyorlardı. Bu bugün daha da artmış bulunuyor. Kapitalist sınıfın ve devletin günümüzdeki taşeronlaştırma, özelleştirme, toplu tensikat ve örgütsüzleştirme saldırısına sendika bürokratları sözü edilebilecek bir tepki ortaya koymaktan uzak duruyorlar. Sorunlara çözüm bulmak şöyle dursun, mücadelenin ve ilerlemenin tepelenmesi gereken engeli durumundadırlar. Ücret ve toplusözleşme sendikacılığı deyim uygunsa tükenişi yaşıyor. Bu ise bir kez daha işçileri yeni yönelimlere, politik mücadele ve parti arayışına yöneltiyor. Bir süredir Türk-İş yöneticileri başta gelmek üzere, sendika bürokratlarının politikaya ağırlık koymaktan ve parti kurmanın gereğinden sözetmeleri ve sınıf hareketinin devrimci bir kanala akmasını engellemek üzere bu yönde nabız yoklamaları boşuna değil.

Yeni bir dönem ve yeni olanaklar

Tüm bu veriler işçi hareketinin yeni bir döneme girdiği ve politik bir mecrada seyretme potansiyeli ile yüklü olduğu gerçeğini ortaya koyuyor. Yeni bir dönem ise, mutlaka değerlendirilmesi gereken yeni olanaklar demektir.

'87-90 döneminde Türkiye, tarihinin en yoğun, en yaygın ve uzun süreli işçi eylemliliğine sahne oldu. Bu hareketliliğin başını sosyalizme eğilimli genç ve yeni kuşak öncü işçiler çekiyordu. Ne var ki, komünistler ve devrimciler, sınıf hareketinin sosyalizmle birleştirilmesi, aynı anlama gelmek üzere sınıfın sosyalizme eğilimli genç ve yeni kuşak öncülerini kazanarak sosyalizmin maddi-toplumsal temeliyle buluşulması bakımından hayli elverişli olan bu ortamdan yararlanma yeteneği gösteremediler. Sınıf hareketine anlamlı bir katkıda bulunamadılar.. Böylece tarihsel önemde bir fırsat kaçırılmış oldu.

İşçi hareketi tüm kararlılığına karşın, politik öncüden yoksunluk koşullarında kuşatılmışlığa ve yalnızlığa daha fazla direnemedi, yenilip yorgun düştü. 3 Ocak sözde genel grevinin hemen akabinde sermayenin başta yeni kuşak öncüleri tırpanlayan kapsamlı saldırılarıyla yüzyüze geldi. Genel ve anlamlı bir direniş koyamadı ortaya, ancak mevzii refleksler gösterebildi. Yetmedi. Bir dönem ve koca bir kuşak kaybedildi.

Şimdi yeni bir dönem başlıyor. Bu dönemi iyi değerlendirmeli, geçmiş dönemin dersleri bizim için uyarıcı olmalıdır.Bu kez fırsatı kaçırmamalıyız. Güçlerimizin ve olanaklarımızın sınırlılığına aldırmaksızın, yeni dönem kitle hareketliliği ve onun öne çıkaracağı yeni öncülerle buluşmak için hızla öne atılmalı-yız. Kendimize güvenmeliyiz. Herşeye karşın en şanslı olan yine biziz. Zira sağlam bir teorik bakışa ve ideolojik perspektiflere sahibiz. Tüm sorun bu bakışı, doğasına uygun bir biçimde politikada varedebilmektedir. İdeolojik cephede yolaçıcı olabildik; şimdi dikkatimizi politika cephemizde de yoğunlaştırmalı ve bu alanda da yolaçıcı olmalıyız.

Politikada yeni ve farklı bir üslup ve militan bir pratikte ifadesini bulmak üzere atılımcı bir ruh hali; bize gerekli olan budur. Bunu başarırsak kazanacağız.

Türk Maden-İş ile Otomobil-İş Olağanüstü Kongreleri

Birlik neden gerçekleşmedi?

Geçtiğimiz ay Türk Maden-İş ile Otomobil-İş'in Olağanüstü Kongreleri yapıldı. Görünürdeki amaç her iki sendikanın yeni kurulacak olan Birleşik Metal Sendikası'nda birleşmesiydi. Sonuçta bu birleşme gerçekleşmedi ama, "işçilerin birliği" adına gündeme getirilen bu girişim, sendika bürokratlarının birbirlerinin tüm kirli çamaşırlarını ortaya dökmelerinin bir vesilesi oldu.

T. Maden-İş Başkanı V. Sevim'in konuşmasına göre sendikalarının kasasındaki para 148 milyar lira kadardı. İşte Türk Maden-İş yöne-timindeki "birlikçi"lerle "muhalif"leri kapıştıran kemik böylesine büyüktü!

Sendika bürokratlarının birbirlerine karşı savurdukları eleştirilerde, "sınıf uzlaşmacısı", "sermayenin savunucuları, "sendikayı arpalık olarak kullanmak" vb. terimler sıkça kullanıldı. Örneğin delegeler V. Sevim'in konuşmasından sendikacılara milyarlarca liranın nasıl akıtıldığını öğrenmiş ol-dular: Murat Tokmak'a 1 milyar 64 milyon, Ekrem Aydın'a 1 milyar 247 milyon, Halit Erdem'e 1 milyar 65 milyon, Aziz Ülkü'ye 227 milyon civarında ödeme yapılmıştı. Sendika gerçek bir "arpalık"tı. Kısacası gerçek niteliklerini bütün açıklığıyla ortaya serenler yine kendileri oldular.

Her iki sendikayı "birlik" düşüncesine iten nedenler farklı görünse de sonuçta birleştikleri ortak bir nokta vardı: "Birlik anlayışları"!

Gerek kongre öncesi görüşmeler sürecinin, gerekse de kongredeki hırlaşmaların ortaya koyduğu gibi, bu baylar için "birlik", işçi sınıfının mücadele birliği ile uzaktan yakından ilgisi olmayan, bu anlamda da "birlik"le de ilgisi olmayan bir şeydi. Aslında kurmaya çalıştıkları bir tür "ortaklık"tı. Türk Maden-İş'in 1,5 trilyonluk mal varlığının ticari ortaklığı...

Kimi sendika bürokratlarının hevesleri şimdilik kursaklarında kaldı. Ama sonuçta görünen o ki, 90 bin Maden-İş üyesinin yıllar boyu biriktirdiği maddi değerler de kapanın elinde kaldı.

Sendika bürokrasisi

Sınıf mücadelesinin önündeki barikat

İşçi hareketliliği yeni bir canlanmanın ilk işaretlerini veriyor. Sıcakların iyice artığı şu günlerde eylem tansiyonu bir hayli yükselmiş bulunuyor. İşçisiyle, kamu çalışanıyla, emekçisiyle yüzbini aşan bir kitle birbirinden kopuk da olsa, sermaye ile çetin bir mücadeleye hazırlanıyor.

İşçi sınıfı, Türkiye kapitalizminin içinde bulunduğu derin iktisadi açmazın ve siyasi çözümsüzlüğün faturasına sessizce boyun eğdiği günleri geride bırakmak istiyor. '87-90 hareketliliği sonrasında, kendi mevcut sınırlanmışlığına yenilmenin yorgunluğunu ve umutsuzluğunu uzun süre üstünden atamayan işçi sınıfı, bugün, kendisini yenilgiye götüren bu sınırlılığı parçalayarak aşma ve mücadelesini daha ileri bir mecraya taşıma arayışı içindedir.

İşçi sınıfındaki arayış henüz nüve halindedir ve bilinçli bir tavra ve bağımsız bir yönelime dönüşmemiştir. Oysa sermaye, birleşik ve bağımsız bir sınıf hareketinin yolunu açabilecek her türlü gelişmeyi daha nüve halindeyken boğmak konusunda son derece bilinçlidir. Türkiye burjuvazisinin yoğun ve sistemli bir şekilde uyguladığı tensikat/taşeronlaştırma/özelleştirme politikası yalnızca ekonomik amaçlı değildir. Tersine sınıfı sindirme, susturma, yalnızlaştırma ve örgütsüzleştirme hedefiyle dolaysız bağlantılıdır. Sermayenin saldırılarının bu „topyekün" niteliğinden dolayıdır ki, işçi sınıfı iktisadi mücadelenin sınırlarını parçalama ve politik bir güç olarak sermaye diktatörlüğünün karşısına çıkma ihtiyacını bugün daha yakıcı bir şekilde duyuyor.

Türkiye burjuvazisi, işçi sınıfının politik bir güç olma arayışına paralel olarak, bu yönelimin önüne barikat dikme hazırlıklarını hızlandırmıştır. Hükümet ortağı sosyal demokrasinin işçi sınıfının ve emekçilerin gözünde iyice teşhir olmasıyla birlikte, toplumsal muhalefetin alternatif arayışları karşısında fena sıkışan burjuvazi, çareyi işçi sınıfının önüne bir kez daha sendikal bürokrasiyi dikmekte buluyor. Türk-İş'te, işçi sınıfının gözündeki ihanetçi, gerici, hain imajını kamufle etmek için sahnelenen „değişim"den veya DİSK'in allanıp pullanıp sınıfa yeni alternatif olarak sunulmasından sonra, şimdi de Türk-İş ve DİSK'in kaşarlanmış yöneticilerinin öncülüğünde „sınıf partisi" tartışmasının gündeme sokulması bunu gösteriyor. Sınıf hareketi için diğer bir tehlike de, birçok yerde eski tip bürokratların yerine '87-90 döneminde hareketliliğin ön saflarında yer almış, ama bugün işçi aristokrasinin saflarına terfi etmiş unsurların geçmesidir.

İşçi sınıfı, önündeki sendika bürokrasisi barikatını yıkıp aşmadan, kendisini yalnızlıktan ve yenilgilerden kurtaramayacak, mücadelesini daha ileri bir noktaya taşıyamayacaktır. Oyalama ve aldatmaca taktikleriyle ya da açık ihanet politikalarıyla işçileri her defasında satışa getiren sendika bürokrasinin sınıf hareketliliği için taşıdığı tehlike, işbirlikçi yüzünü saklayan makyajının başarısından çok, işçi sınıfının alternatifsizliğinden gelmektedir. Zira bugün işçi sınıfın, geçmiş mücadelelerinden edindiği bir deneyim ve birikime sahiptir; bu nedenle sendika bürokrasisine güvensiz, dahası öfke doludur.

Açıktır ki, sınıfın bağımsız ve politik bir zeminde örgütlenme ihtiyacına ve bu yöndeki arayışlarına yanıt verilemediği koşullarda, ondan önündeki sendika bürokrasisi engelini aşmasını beklemek gerçekçi olmayacaktır. Sınıf hareketliliğinin düzen sınırlarını aşmasının önündeki en önemli pratik engel olan sendika bürokrasini etkisizleştirme ve tasfiye etme mücadelesi, aynı zamanda sınıfı tabanda ve devrimci temelde örgütleme mücadelesidir. Bugün ise işçi sınıfı, kendiliğinden bir tarzda da olsa, sendikal örgütlenme içindeki sıkışmışlıktan kurtulmak yönünde ilk ama anlamlı deneyimler edinmektedir. Pratik ihtiyaçların da dayatmasıyla direniş, eylem, grev komiteleri vb. gibi taban örgütlülükleri daha sık bir tarzda gündeme gelmekte, tartışılmakta ve hayata geçirilmektedir. İşçiler içgüdüsel de olsa, işleri kendi ellerine almaları gerektiği, tabanda birliği sağlamadan ve kararlı bir baskı gücü oluşturmadan sendikaları kendi çıkarları doğrultusunda harekete geçiremeyeceklerini gittikçe daha net görüyorlar.

Bu nesnel durum, komünistlerin teşhir, pro-

paganda ve örgütleme faaliyeti için son derece uygun bir zemin hazırlamaktadır. Sendika bürokrasisine karşı etkili bir mücadelede komple bir çalışmayı öngörmektedir. Birincisi, sendika bürokrasisini teşhir faaliyeti; ikincisi, savunma pozisyonundan kurtulup aktif ve saldırgan bir sosyalizm propagandası; üçüncüsü ise örgütlenme çalışmasıdır.

Sendika bürokrasinin teşhiri

Bugün sendika bürokrasinin teşhiri her zamankinden yalıcıdır. Zira, burjuvazi işçi sınıfının gözünde yıpranan eski tip bürokratları daha az teşhir olmuş yenileriyle değiştirmek; adı „sarı"ya çıkmış Türk-İş'e karşı, aynı ölçüde uzlaşmacı DİSK'i ismindeki „devrimci"likten de faydalanarak öne çıkarmak; tabanda sahte bir sendikal rekabet ortamı yaratarak işçileri bölmek vb. gibi politikaları gündeme getirmektedir. Bu oyunu boşa çıkarmak için komünistler, bu politikanın amacını ve işçi sınıfı için taşıdığı anlamı teşhir etmelidirler. Yaygın ve geniş bir tarzda yürütülecek bu genel teşhir faaliyeti, tek tek fabrikalardaki gelişmelerden ve özgül sorunlardan hareketle işçi aristokrasinin, sendika bürokratlarının gerçekliğini gözler önüne seren, onları ve çirkin politikalarını çırılçıplak ortaya koyan somut bir çalışma ile de birleştirilmelidir. Bazen kaşarlanmış bir sendikacının sınıf üzerindeki etkisini kırmak için onun mal varlığını açıklamak, işçileri satarak elde ettiği gelirleri ortaya sermek derin politik tahlillerden daha etkili olabilir. Başarılı bir teşhir faaliyeti için ise her ikisini ustalıkla birleştirmek ve sürekli kılmak gerekmektedir.

Sosyalizm propagandası

Sermaye düzenine eklemlenmiş gerici, bürokrat sendikal yapının tasfiye edilerek sınıf sendikacılığı ilkeleri çerçevesinde ve sınıfın öz çıkarları doğrultusunda mücadele eden devrimci bir yapı ile değiştirilmesi mücadelesi, devrim ve sosyalizm mücadelesinden koparılamaz. Aynı şekilde işçilerin sendika bürokratlarını defedip „sendikalar bizimdir" şiarını hayata geçirmeleri, sınıfa bu mücadelede öncülük eden işçilerin sınıf bilincinden ayrı düşünülemez.

Sermayenin 6. kolu olarak çalışan sendikaların bugünkü reformist, ihanetçi ve uzlaşmacı çizgisinden ve başına çöreklenmiş sendika bürokrasisinden kurtulmaya çabalayan bir işçi sınıfı hareketliliği, iktisadi ve kısmi demokratik talepler uğruna mücadelenin sınırlılığını parçalamak, düzeni karşısına alan bir mecraya akmak zorundadır.

Bugün zaman zaman kendiliğinden bir tarzda düzenle karşı karşıya gelen işçi sınıfını bilinçli bir alternatif arayışma ve seçime zorlamak yaygın, güçlü ve saldırgan bir sosyalizm propagandası ile mümkündür. Komünistler, Doğu Blok'un çöküşüyle birlikte dünya çapında prestij yitiren sosyalizmi, burjuva ideolojisinin çirkin saldırılarına karşı savunma pozisyonunun ötesine geçmelidir. Kendine güvenli ve gür bir sesle yükseltilen sosyalizm propagandasında aktif ve etkin bir konumda olmalıdırlar.

„Yeni dünya düzeni", „sosyal barış", „sınıflar arası uzlaşma" vb. gibi demagojik argümanlarla sunulan yeni sendikal alternatiflerin ve bugün tartışılmaya açılan sendika kökenli „sınıf partisi"nin, işçi sınıfının çıkışsızlığını, alternatifsizliğini ve çözümsüzlüğünü derinleştirmekten ve uzatmaktan başka bir işe yarayamayacağını sınıfa anlatabilmek ve onu bu tuzağa düşmekten alıkoymak herşeyden önce tek alternatifin sosyalizm ve devrim olduğunu sınıfa kavratmaktan geçmektedir.

Mücadeleyi örgütlemek

Sendika bürokrasisine karşı, sınıfın içinde yürütülecek faaliyetin başlıca hedefi; sendikaların mevcut uzlaşmacı, reformist çizgisini parçalayan birleşik, militan ve politik bir mücadeleyi sendika bürokrasisine rağmen ve onu dışlayarak örgütlemektir.

Mücadelenin kendiliğinden bir tarzda ortaya çıkardığı „direniş komitesi", „eylem komitesi", „grev komitesi" vb. gibi örgütlenme biçimlerini desteklemek ve yenilerini mücadelenin pratik ihtiyaçlar çerçevesinde teşvik etmek, içten etkinlik kurabildiğimiz alanlarda bu tür oluşumların örgütlenmesine bizzat öncülük etmek ve içinde yer almak biz komünistlerin görevidir. Sendika bürokrasisine karşı sınıfta birikmiş tepki ve öfkeyi, tabandan yükselen sistemli ve bilinçli bir muhalefet hareketi olarak örgütlemenin olanakları bugün fazlasıyla vardır. Sınıf bilinçli öncü işçilerin inisiyatifini geliştirmek ve onları taban ile birleştirmek perspektifi ile hareket etmek gerekiyor. Değişik biçimler alabilen işyeri ve direniş komiteleri,

muhalefet va baskı grupları vb. taban örgütlülükleri, bir yandan eylemi bizzat işçi sınıfının inisiyatifinde, sendika bürokrasisini fiilen devre dışı bırakarak organize etmenin araçlarıyken, öte yandan sendika bürokrasinin kendisini hedefleyen, onu yıkmayı amaçlayan bir içeriğe kavuşturulmaları gerekmektedir.

*

Sendika bürokrasisi barikatını parçalayarak birleşik, militan ve politik bir mücadelenin yolu, sınıfın öncü kurmayının, ihtilalci komünist partisinin yaratılmasından geçmektedir. Bu ise komünistlerin fabrika temelinde hücreleşme ve etkili bir örgütlenme çalışması ile mümkündür. „EKİM saflarına" çağrısını sınıf içinde yaygınlaştırmak, gerek tek tek işçi ilişkileri, gerekse de daha geniş kesimlerin parti yürüyüşüne kazanmak için her zamankinden daha fazla enerji, daha fazla çaba sarfetmek komünistlerin temel görevdir.

Kamu sendikalarındaki yeni dönem bürokrat adaylarını devirelim

Sosyalistler sendika yönetimine!

Bugün hoşnutsuzluk içinde olanlar yalnızca işçiler değil. Grevli toplusözleşmeli sendika hakkı talebinde ısrar eden binlerce kamu emekçisi de yoğun bir hoşnutsuzluğu yaşıyor. İşçi eylemliliğine paralel bir „yaz eylemliliği"ne hazırlanıyorlar.

Kamu emekçileri de tıpkı işçiler gibi kararlı görünüyor. Ne var ki onların da önünde işçilerinki gibi önemli bir barikat var: Kamu sendikaları yöneticileri. Bol bol sivri demeçler verip eylem takvimleri saptıyorlar. Ancak sıra devlete ve hükümete karşı dişe diş bir mücadeleye gelince bundan uzak duruyorlar. Kendilerine rağmen gelişen eylemleri ise ya dizginliyor ya da düpedüz engelliyorlar. Yegane politikaları eylemsizliktir. Yeni dönemin bürokrat adaylarıdır. Onlar da işçi sendikaları bürokratları gibi herşeyi işbaşındaki hükümetten ve onun SHP kanadından bekliyorlar. Bir yandan örgüt tabanının grevli toplusözleşmeli sendika talebi konusundaki ısrar ve dayatmasından duydukları korkuyla „güdümlü sendikaya hayır", diyorlar ama, öte yandan da hükümetin (ve özellikle onun sosyal-demokrat kanadının) aldatıcı vaadleriyle oyalanabiliyorlar. Sözgelimi Erdal İnönü'nün fiilen hiç bir işlevi olmayan, tam tersine kamu emekçilerinin mücadelesini dizginlemeyi, onları güdümlü bir sendikaya mahkum etmeyi amaçlayan genelgesini ileri bir adım sayabiliyorlar.

Yeni dönem bürokrat adaylarının, CHP'li kimi belediye işverenlerinin (Gaziantep Belediye Başkanı gibi) hükümetin güdümlü sendika politikasının ince bir türü olan girişimlerine dört elle sarılmaları, grevli toplusözleşmeli gerçek bir sendika talebi için kararlı bir mücadele yürütme konusundaki isteksizlik ve ikiyüzlülüklerinin bir başka göstergesidir.

Açık olan şudur ki, yeni dönem bürokrat adaylarının temsil ettiği bu uzlaşmacı, dizginleyici ve teslimiyetçi politikayla ilerlemek mümkün değildir. Tersine bu politika ve bunun ifadesi eylemsizlik binlerce kamu emekçisinin sermaye iktidarına karşı, başta grevli toplusözleşmeli sendika hakkı olmak üzere demokratik talepler doğrultusunda yükselttiği mücadelesini zaafa uğratıyor. Nitekim '90 yılındaki Temmuz „yaz eylemliliği" ile peşpeşe ve fiilen kurulan kamu sendikalarının üye tabanından kopmaları, başlangıçtaki gelişme hızını sürdüremeleri de bu politika ve eylemsizlik yüzündendir.

Demek oluyor ki, kamu emekçilerinin yeni dönemde grevli, toplusözleşmeli sendika hakkı mücadelesi başta gelmek üzere, iktisadi ve demokratik haklar için yükselttikleri mücadelede başarıya ulaşıp kazanımlar elde etmeleri ve daha ileri (politik) hedeflere yönelebilmeleri, öncelikle ve özellikle bu politika ve pratiğin tasfiyesine, onun temsilcisi sendikacıların yönetimden uzaklaştırılmalarına, mücadelede önderliğin sosyalistlere geçmesine bağlıdır. Mücadeleye sosyalist politikalar yön vermelidir.

Öyleyse, yeni dönem sendikacılarını devirip önderliği ele geçirelim. Güçlerimizin sınırlılığını ileri sürmek bizi yalnızca atalete itecektir. Gücümüz politika ve perspektiflerimizdedir. Ataleti bir yana bırakıp cesaretle ileri atılalım. Binlerce kamu emekçisi bu tür bir atılımcılığı bekliyor.

S. METİN

Sermayenin "hanımefendi" başbakanı: Tansu Çiller

Türk burjuvazisi politik tarihinin en trajik dönemini yaşıyor. En kapsamlı düşlerinin ortasında muazzam sıkıntılar ve çelişkiler içindedir. Bir yanda Orta Asya Türki cumhuriyetlerine „baba"lık, Doğu Avrupa ve Balkanlar müslüman alemine „hami"lik, Ortadoğu'ya Güney Kürdistan üzerinden süzülen „abi"lik düşleri, vb... Diğer yanda ise Körfez savaşında, Karabağ sorununda, Sırp-Hırvat çatışmasında ve son olarak da Azerbeycan'da meydana gelen politik gelişmeler (TC'nin sevgili Elçibey'inin „asiler" tarafından köşeye sıkıştırılması) karşısında tek maharetinin kuru sıkı atmak olduğunun ortaya çıkmasının getirmiş olduğu uluslararası pestij kaybı... İç politik arenada ise, siyasi kişiliği artık bir köseleye dönen Demirel'in, Özal'ın ani ölümü fırsatını kaçırmayarak Çankaya'ya „dinlenmeye" geçmesiyle bir anda DYP'nin şahsında siyasal iktidarda doğan karizmatik lider sıkıntısı...

Sermaye devleti beyin kurumsallaşmasını başaramamıştır. Çünkü başlıca enerjisini sopa kurumsallaşmasına vermiştir. Köksüz burjuvazi beyine olan ihtiyacını istediği ölçütlerde sipariş vererek ve hammaddesini göndererek ABD ve Avrupa patentli ithal ikameli politikacılarla gideriyordu. Burjuvazi beklenmedik bir zamanda bir nolu adamını kaybedince, karizmatik lider boşluğu doğmuştur.

Türk burjuvazisi köksüzdür. Böyle olunca beyninin hadım olması doğaldır. Türkiye burjuvazisinin toplumsal, kültürel ve siyasal yaşamı hadımdır, çaptan ve derinlikten yoksundur. TC'nin siyaset tarihinin ilk iki takımından birisi olan DYP'de, doğal liderini Çankaya'ya göndermesiyle ortaya çıkan lider boşluğu, Türkiye burjuvazisinin siyaset yaşamının „beyinsizliğini", çapsızlığını, cüceliğini sergileyen çok önemli bir olgudur. Düzen beyin yoksulluğu içindedir. Köksüz burjuvazinin turfanda sepetinden ancak tipik bir karakol amiri, bir kumaş çerçicisi ve „batılı ayarında „ bir süs bebeği çıkabilmiştir. Diğer adaylar ise yanlızca vitrini zengin göstermek için boy göstermişlerdir.

Tansu Çiller'in sandıktan DYP Genel Başkanı olarak çıkmasını nasıl yorumlamak gerekir? „Baba"lığı siyasal bir sembol olarak öne çıkartarak bunu kendi siyasal cemaatine olduğu gibi, toplumun önemli bir kesimine de yedirebilmiş bir siyasal topluluktan, bir „ana"nın, „bacı"nın çıkması ne gibi „gelişmelerin" işareti sayılmalıdır? DYP gibi siyasal molozlar yığını bir parti, muhafazakarlıktan nihayetinde „çağdaş", „demokrat", „modern" bir yöne mi kaymaktadır? Nedir bu işin sırrı?

İktisadi ve siyasal yaşamdaki yığılmış sorunlar; özelleştirmeler, toplusözleşme görüşmeleriyle birlikte kendini yığınsal eylemliliklerle açığa vuran ve yeni bir yükseliş potansiyeli taşıyan işçi-memur dinamiği; Kürt özgürlük savaşımının almış olduğu ulusal başkaldırı boyutu vb., tüm bunlar bir yandan burjuvaziyi hızlı ve seri adımlara zorlarken, öte yanda da, „acı ilaç"ı işçi ve emekçilere içirecek narin kadife bir ele olan ihtiyacı giderek yakıcı bir hale gelmektedir. Beyin karizmasının olmadığı yerde, yığınlar nezdinde yıpranmış siyasi molozlar yerine, yıpranmamış ve „sempatik", ama sermayenin başta özelleştirme olmak üzere, iktisadi-siyasi operasyonlarını kararlılıkla yerine getirecek kadife elli fizik bir karizma, burjuvazi için yeterli tercih sebebidir.

TV kanallarının, 900'lü telefonların ve boyalı basının günde dört öğün, "DYP Genel başkanı ve başbakan adayı o mu, şu mu, bu mu?" şeklindeki sözde kamuoyu araştırmalarıyla - gerçekte kamuoyunu yönlendirme operasyonlarıyla- ve nihayet „gizli büyük el"in devreye girmesi ve boyalı basının iki devi olan *Sabah* ve *Hürriyet* gazetelerine verilen milyarlarca teşvik kredisinin pompalanmasıyla Tansu Çiller'in yıldızı parlatılmıştır. Çiller'in, „ekonomistliği", „batılı" kadınlığı ve fiziği, karizmasının şişirilmesinde eşsiz bir sermayeye dönüştürülmüştür.

„Gizli el" ABD'nin ve büyük sermayenin elidir. Tansu Çiller'in Türkiye ölçeğinde ortalama bir bakanken, aniden üstün meziyetlerinin, yeteneklerinin vb.nin keşfedilerek karizmasının parlaması, büyük sermayenin ve T. Çiller'in „öteki" devleti ABD'nin maharetidir. ABD

Dışişleri Bakan Yardımcısının aniden Türkiye'ye gelerek İnönü'nün ifadesiyle DYP Kongresi'ne müdahale etmesi ve TOBB Başkanı'nın tek tek bütün delegelerle görüşerek satın alma/teslim alma operasyonuyla „bu iş bitmiştir." Ve böylece „çağdaş ana, çağdaş bacı" "baba"lık koltuğuna teşrif etmiştir.

DYP'nin kalbürüstü unsurlarını son anda tuşa getiren bu „erkek-kadın", Türkiye'nin toplumsal-siyasal yaşamının birikmiş, boğucu bir atmosfer oluşturan sorunlarının iç karartıcılığını örten renkli bir şal işlevi yüklenmiştir. Çiller ne ileri sürüldüğü gibi çağdaştır, ne de kemale ermiştir. O yalnızca büyük sermayenin işçilere, emekçilere, gençliğe ve Kürt halkına karşı yeni bir kozudur.

Toplumsal-siyasal sorunlar yumağı içinde sıkışan burjuvazi, bir senede yıpranan hükümet vitrinini Çiller ile yenileyerek kendine yeni bir manevra alanı yaratmayı ummaktadır. Düzen, iktisadi, siyasi ve toplumsal yaşamın temel unsurlarından hiçbirisinde yaprak oynatmayacaktır. Sermaye özelleştirmelerine hız verirken, Türkiye'nin siyasal yaşamının odağını oluşturan Kürt ulusal sorununda geleneksel inkarcı, imhacı politikasından geri adım atmayacaktır.

Çiller'in, burjuva siyaset arenasında geleneksel erkek egemen, sert, hırçın atmosferini yumuşatıp, siyasal yaşamda demokratik bir esinti yaratacağı savları ise hoş bir düştür. Herşeyden önce, burjuvazi, siyasal arenayı kadın-erkek faktörüne göre değil, sınıfsal-siyasal çıkarlarına göre biçimlendirmiştir. Politikacılar onun yalnızca kumanda elleridir.

Çok söze gerek yok. Delegelere „millet, bayrak, din birliği" nutukları çeken bu „kadın" çok kısa bir süre içinde bozkurtlar gibi bir „erkek" olduğunu ispatlamak için yeterince kanıt sergileyecektir. Daha seçilmeden, „terör" sorunu konusunda Kürtlere ve devrimcilere karşı tavrını „onları birer vahşi hayvan gibi öldüreceğiz", şeklinde taahhüd eden Çiller, „topyekün saldırıyı" devrim cephesine olduğu gibi emek cephesine de yoğunlaştıracaktır. „Hep birlikte acı ilacı içeceğiz", diyen emlak milyarderi Çiller, bu ilacı narin ellerinden(!) zam dalgası ile işçi ve emekçilere içirmeye başladı bile. Özelleştirmeler ile burjuvaziye şerbet, işçi ve emekçilere ise acı ilaç!

Çiller'in tatlı parfüm kokusunun yaratacağı esinti, kısa bir süre için bile olsa sermayenin kokuşmuşluğunu bastırmaya kadir değildir. Aksine, Türkiye kapitalizminin iktisadi sıkışmışlığı ve siyasal çözümsüzlüğü emek ve sermaye cephesini günden güne daha sert bir şekilde karşı karşıya getirecektir. Sert sınıf çatışmalarının olduğu yerde Tansu Çiller'in, Paris Komünü'nde komünarları tırnakları ile parçalayan, cesetlerini ayakları altında çiğneyen burjuva kadınının vahşiliği ile hareket edeceğine kuşku yoktur.

İşçi sınıfı ve emekçilere düşen, bu II. savaş hükümetini,* sermayenin bu yeni vitrinini en küçük bir umuda kapılmadan yerle bir etmektir.

Komünistler işçi sınıfını bu çetin mücadeleye hazırlama, militan ve politik bir sınıf hareketine öncülük etme göreviyle yüzyüzedirler.

* Anımsandığı gibi, DYP-SHP koalisyonu hükümeti kurulduğu anda, EKİM, kamuoyu ve soldaki „umut" yanılsamaların aksine, koalisyon hükümetinin bir savaş hükümeti olduğu tespitini yapmıştı.

A. CENGİZ

Çin'de kendiliğinden kitle.....

(Baştarafı s.22'de)

mektedir. Tıpkı 1930'lu yıllarda olduğu gibi vergi memurları ancak polis eşliğinde vergi toplamaya gidebilmektedirler.

Halkın en önemli sorunlarından birisi de rüşvet ve mafya yöntemlerinin yaygınlaşmasıdır. Rüşvet mafyası polis, yerel hükümet üyeleri ve parti kadrolarından oluşmaktadır. Bu üçlü, Çin'deki yerel yapıları kapitalist mekanizmaları üzerinde yeniden şekillendirmeye çalışmaktadır.

Köylülerin yanısıra ikinci bir kesim arasında da (gezgin işçiler) da bu tür eylemler gelişmektedir. Kırsal bölgelerden gelen ve sayıları 100 milyonu bulan bu kesim, kentlerde işgüçlerini satmaya çalışmaktadır. Marksist terminolojide lümpen proletarya olarak adlandırılan bu kesim de, yer yer kendiliğinden eylemleriyle tepkilerini ortaya koymaktadırlar.

Kendiliğinden gelişen bu eylemler, biriken hoşnutsuzluk ve tepkinin boyutlarını ortaya koyuyor ve gelecekteki toplumsal ve politik patlamaların ilk işaretlerini veriyor.

İşçi hareketi ve politik faaliyetimizin sorunları

Devrimci yükseliş dönemlerinde işçi sınıfı ve emekçilerde düzen dışı arayışlar hızlanır, olaylar ve gelişmeler karşısındaki edilgenlik ve seyirci konum yerini olaylar karşısında duyarlılığa, müdahale isteğine bırakır. İktisadi, sosyal ve siyasal tatminsizlik ve bunlardan kaynaklanan genel hoşnutsuzluk, istemlerini dile getirmeye, eski tarz yaşam biçimini kabul etmemeye, koşulları değiştirme isteğine dönüşür. Yığınlar bilinçli ya da kendiliğinden bir mücadeleye atılır. Bu mücadele içerisinde hergün yeni gelişmelerle karşılaşır. Hızlı bir eğitim ve dönüşme sürecidir bu. Yığın psikolojisi değişmiştir. Düşüncelerinin genişleyip derinleşmesine gem vuran kilit kırılmıştır. Düşünme biçimi değişir. Sınıf bilinci ve kini giderek keskinleşir. Eylem gücü çelikleşmeye başlar. Bildiri, broşür, gazete vb.nin yanısıra ve daha çok da mücadelesinden, kendi öz deneyiminden öğrenir. Kendi öz deneyiminden aldığı ders, kendine, arkadaşlarına, öncülerine inanç ve güvenin yeşerip büyümesini sağlar. Bu hareketlilik ve kollektif ruh ona, alışkanlık ve davranışlarını değiştirme, eski önyargılarını kırıp parçalama, kendi bireysel sorunlarından çok sınıfın ortak çıkar ve özlemlerini düşünme ve dile getirme ufku ve olanaklarını yaratır. Gerçek bir devrimci dönüşümü yaşamanın, silkinip kendi halinden kurtulmanın, ileriye atılmanın ve gücüne güveni pekiştirmenin koşullarına kavuşmuştur artık.

Proletaryanın sınıf bilinciyle donanmış komünistler için böylesi dönemlerin asil sorumluluğu, duyarlı hale gelen yığın bilincinin hızla devrimcileşmesine ve gerçek sınıf bilincine ulaşmasına öncülük etmek; yığın hareketini kendiliğinden eylemin dar çerçeve ve istemlerinden kurtararak politik iktidar hedefine yönlendirmek; her yeni olayı ve gelişmeyi tarihsel perspektifle birleştirerek sınıf çıkarları açısından sonuçlar çıkartıp harekete sunmak; yükselen kitle hareketini örgütlü ve koordineli bir tarzda, düzene ve siyasal kurumlarına karşı sonuç alıcı tarzda ilerletmek irade ve becerisini göstermektir.

Ne var ki, komünist hareketin bunu başarabilmesi, yalnızca hareketlilik dönemlerinde göstereceği performansla mümkün değildir. Yanısıra, öncesi süreçte teorik, siyasal ve örgütsel alanlarda yaşanan gelişmelere, yapılan hazırlıklara bağlıdır. Teorik birikim, gelişmelere önceden hazırlıklı olma, ortaya çıkan gerçek durumu, süreçlerin iç diyalektiğini zamanında kavrama ve aydınlatma, politik donanım, hareketi doğru bir kanala yöneltme inisiyatifine, hareketin yolunu açma yeteneği ve uyanıklığına sahip olma, harekete örgütlü müdahale yeteneği kazanma ve önceden kurulan bağları bu amaçla değerlendirme, yığın hareketini kucaklama ve kitle inisiyatifini en ileri düzeyde örgütleyerek harekete geçirme, sınıf örgütlülüğü ve politik iktidar mücadelesinin kurumlarını yaratma, tümü bir arada, devrimi örgütleme ve gerçekliğe dönüştürme imkanları yaratır.

***

Durgunluk dönemlerinde, sınıfın kitlesi ve emekçilerde toplumsal ve siyasal yaşama ilgi geri bir düzeydedir. Genel bir duyarsızlık ve edilgenlik hakimdir. Arayış ve değişim istemleri çıplak bir olgu halinde değildir. Hareketlilik olduğu kadarıyla kendi alanının dar istemleriyle sınırlı ve daha çok da iktisadi niteliktedir. İktisadi mücadelenin politik istemlerle birleşemediği böylesi süreçlerde sınıf hareketi de genellikle birbirinden yalıtık, mevzii ve o ölçüde de yaptırım gücü zayıf, genişleme imkanı sınırlıdır. Politik devrimci öncüsünün önderliğinden yoksunlukla birleştiği koşullarda, iktisadi ve diğer örgütlenmeleri de ya gerçek işlevinden uzak, ya da son derece edilgen durumdadırlar. Hoşnutsuzluk bitmemiştir. Ancak, kendine ve geleceğine güvensizlikle kuşatılmıştır. Böylesi dönemler, devrimci bilinçlendirme ve harekete geçirme çabasının en az sonuç verdiği süreçtir.

Sömürü düzenleri için bulunmaz fırsattır bu. Tekellerce finanse edilen propaganda merkezleri ideolojik saldırıyı hızlandırır. Yığınların kendine, örgütlerine, geleceğine olan güvensizliği derinleştirilmeye çalışılır. Sınıfsal kurtuluş umutlarını söndürmek için her yola başvurulur. Bireycilik, bireysel yaşam teşvik edilir. „Köşe dönmece“,

piyango, loto-toto, ganyan vb. sahte umutlar kurtuluş yolu olarak burjuva basın aracılığıyla reklam edilir. Kumar, uyuşturucu, fuhuş teşvik edilip örgütlenir. Toplumda ahlaki ve manevi yozlaşmanın kapıları ardına dek açık tutulur. Her dönem tekellerin kar alanlarından olan tüm bu sayılanlar, özellikle böylesi dönemlerde pazar bulur. Böylece yığınlara uğraş alanları bulunmuştur. Ancak bir avuç asalağın kullanabildiği toplumsal zenginlikler, herkesin uzanabileceği şeylermiş gibi TV'lerde ve gazetelerde reklam edilir. Rüşvet, yolsuzluk, riyakarlık, çürüme, hayat pahalılığı, işsizlik, intiharlar vb. sürüp gitse de her fırsatta düzenin ebediliği ve sözde erdemleri, devletin güçlülüğü ve yıkılmazlığı anlatılır.

Zincirlerinden boşalmış siyasal gericilik tam ve kesin otorite sağlamanın her yolunu dener. Kitleler, zor ve şiddet yoluyla baskı altına alınır. En ufak bir hak talebi ve mücadelesinin üstüne „yılanın başını küçükken ezmek" için şiddetle gider. Keyfi tutuklama, işkence, sokak infazları, dizginlerinden boşalmış devlet terörünün sonuçları olarak günlük yaşamın bir parçası haline gelir. Devrimci hareketi, öncü komünist güçleri sınıfın kitlesinden ve emekçilerinden yalıtmak için kampanyalar örgütlenir. Terör bu kampanyanın bir parçası olarak işlev görür. Öncüsüzleştirmek için fiziki olarak yoketmek dahil, her yol mübahtır. Öncüye ve devrimci harekete yönelik saldırılarda elde edilen bir başarı, kitlelere karşı psikolojik ve manevi bir silah olarak kullanılır. Hedef, öncü devrimciyi, devrimci hareketi yalnızlaştırmak, yoketmek ve olmazsa düzenin „meşru zemini"ne çekerek ehlileştirmektir.

Bir noktadan sonra devlet terörünün asıl hedefinin öncü, ilerici devrimci kesim olması doğaldır. Zira sömürü düzeninin sahipleri, kitle hareketliliğinin değişik görünümler arzettiğini, yükselişin doruklarına doğru tırmanırken birden bire inişe geçebildiğini, toprağa sızarak tümüyle kaybolunduğunun sanıldığı bir evrede ise dipteki anaforun dev dalgalara dönüşerek siyasal iktidarın üstüne döküldüğünü, hiç beklenmedik bir anda küçücük bir kıvılcımın beklenmedik büyük yangınlara dönüşebildiğini, yılların tecrübesiyle biliyorlar. O halde öncüsüzleştirme ilk hedeftir. Böylece, yükselecek bir hareketi denetim altına almak, düzen içi kanallara akıtmak ya da basbayağı ezerek teslim almak çok daha kolay olacaktır.

İşçi hareketi, yoğun bir hoşnutsuzluk ve giderek artan öfke birikimine, yaşanan dönemsel canlanmaya rağmen halen geri bir düzeyde seyrediyor. Düzene ve sunduğu alternatiflere karşı inançsız ve güvensiz. Ne var ki bu inançsızlık ve güvensizlik, sınıfına, örgütüne bir güvenle birleşemiyor. Öncü ihtilalci partisinden yoksunluk en ciddi sorunlardan biri olarak kendini hissettiriyor. Bu nedenle düzen dışı alternatiflere yönelemiyor.

Başlarına hain sendika ağalarının çöreklendiği mevcut sendikal örgütlülükler bürokratik birer aygıt durumunda. İşçi sendikasından çok adeta işverenin hizmet bürolarıdır. Devrimci sınıf partisi öncülüğünden yoksun oluşu, '87-90 döneminde kendiliğinden hareketin dar zeminini aşamayışı, bu genel kabarışm siyasal iktidar ve uşağı sendika bürokratlarının manevralarıyla 3 Ocak 91'de boşa çıkarılması ve Zonguldak madencilerinin Mengen barikatını aşamayışının yarattığı moral çöküntü, işçi kıyımı silahıyla tırpanlamanın günlük saldırıya dönüşmesi karşısında mevzi direnişlerin yalnız ve çoğu kez sonuçsuz kalmasının yarattığı inançsızlık, devlet terörünün yarattığı psikolojik baskı, devrimci hareketin bir alternatif olmaktan uzak oluşu vb. tüm bunlar, bugün için sınıfın düzen dışı eylem ve alternatiflere yönelmesini önemli ölçüde engelleyen faktörler.

Bugün işçi hareketinin karşı karşıya bulunduğu bu sorunlar ve güçlükler çerçevesinde bakıldığında, devrimci sınıf partisinin bir an önce yaratılması ve bu çaba içerisinde harekete müdahalenin sorunlarının taşıdığı önem kendiliğinden ortaya çıkıyor.

Henüz dar bir kadro örgütü durumundayız. Çevre ve kitle ilişkilerimiz sınırlı. Sınıfın kitlesiyle organik bağlar kurmak, proleter sınıf tabanı üzerinde yükselen leninist tipte bir partiyi yaratmak sorumluluğuyla yüzyüzeyiz. Belli başlı fabrikalarla ilişki kurmak, hali hazırda kurulu ilişkileri ilerletmek ve çoğaltmak, illegal fabrika çevreleri yaratmak ve çekirdek örgütlülüklere dönüştürmek somut hedeflerimiz durumundadır.

Yeni bir örgüt olmanın yarattığı sorunlar ve güçlükler, işçi hareketinin mevcut düzeyi, devrimci çözüm arayışındaki zayıflık, vb. tüm bunlar ciddi güçlüklerdir. Ancak iddia ve sorumluluğunun hakkını vermek, eldeki güçleri doğru değerlendirerek mevzilendirip harekete geçirmek koşuluyla, bizim gibi önemli avantajlara sahip bir hareketin aşamayacağı güçlükler değil.

Olağanüstü konferansımızdan bu yana, özellikle son aylar içerisinde olağanüstü bir gayretle yoğun bir politik faaliyet örgütledik. Bu faaliyet içerisinde güçlerimizi daha yakından tanıma, çalışmadaki yetersizlik ve boşlukları daha iyi görme imkanları elde ettik.

Yaygın ve yoğun bir faaliyet hiç kuşku yok ki, aynı ölçüde seferber edilebilecek güçler gerektirir. Oysa biz az sayıdaki kadro ve taraftarımızla bunu yapmaya çalışıyoruz. Böyle olunca da, var olan organlarımız, çeşitli alanlardaki görevli yoldaşlarımız günlük pratik faaliyetin ihtiyaçlarına yetişmek için koşuşturmak zorunda kalmaları gibi ciddi handikapla karşı karşıya kalıyor. Bu durum ise, politik faaliyetin etkilerini devşirme, kitle ilişkileri geliştirme imkanlarını büyük ölçüde sınırlayabiliyor. Öyle ki, kitle ilişkisi sıkıntısı çektiğimiz böylesi bir dönemde, böyle imkanlara sahip az sayıdaki kadrolar da günlük pratiğin yoğunluğu içinde boğulduğu için ilişkilerini ilerletip dönüştüremiyor.

Dar kadro örgütü olmanın kendisi başlı başına aşılması gereken bir güçlüğün ifadesidir. Bir de izlenen çalışma tarzı bu güçlüğü aşmanın önünde önemli bir engelse ciddi bir durumla karşı karşıyayız demektir.

Faaliyetin sonuçlarını devşirememek zamanla bir bıkkınlık ve yorgunluk yaratacaktır. Zira çalışma bütünlüklü olduğu, faaliyet kendi sonuçlarını toparlayıcı tarzda düzenlendiği zaman şevk ve coşkuyu artırır. Sonuçlarını toparlamayan bir çaba, verimsiz, nankör bir çaba olmaktan öteye gidemez.

Kadrolarımızın önemli bir bölümü halihazırda geniş kitle ilişkilerinden yoksundur. Sınıf dışı kesimlerden kazanılmış güçler olmaları bu durumun önemli bir nedeni olmakla birlikte, üstüne ciddiyetle eğilmemiz gereken bir başka sebep çalışmada izlenen yöntem, daha doğru bir deyişle genel çalışmayı somut fabrika birimi çalışmasıyla birleştirememizdir.

Kitle ilişkisi geliştirmek, kitleye dönük politik bir çabayla mümkündür. Genel politik faaliyet kuşkusuz kitleye dönük çalışmanın önemli bir parçasıdır, fakat bütünlüklü değildir. Bütünlüklü faaliyet, genelle özgülü birleştiren, özgül sorunlar üzerinden de geneli işleyen, sonuçlarını toparlayarak geliştiren komple bir çalışmadır. O halde somut kitle ilişkisi kurmak ve geliştirmek, bizde aksayanı geliştirmekle mümkündür. Bizde aksayan ise, faaliyeti özgül alanlara yayamamak, tüm bir faaliyetin sonuçlarını toparlayamamaktır.

Tedbirleri bugünden almaz, gerekli çalışma düzenine geçmezsek, çalışmanın kendiliğinden yol açacağı sonuçlar şunlar olacaktır:

* Verimsizlik, zamanla bir bıkkınlık ve yorgunlukla sonuçlanır;

* Kitle ilişkileri geliştirilemediği ve kitlelerin öncüleri saflara kazanılamadığı koşullarda marjinalleşme, proleter sınıf bileşiminden uzak kalma gibi sonuçlar ciddi bir tehlike olarak kapıyı çalar;

* Her iki durumda da ciddi iç sıkıntıların başgöstermesi, sorunlarını çözmek ve ilerlemek bir yana büyüyerek kangren haline gelmesi, örgütün iç platformuna kapanması, iç erozyon ve çürümenin başlaması kaçınılmazdır.

* Kitle ilişkilerince sarılıp örtülmeyen ihtilalci bir örgütlenme, varlığını ve geleceğini teknik tedbirlere bırakmak, düşman saldırısı karşısında sipersiz kalmak demektir.

Sınıfsal yönelimimiz doğrultusunda, bu duruma acilen müdahale edip değiştirmek, gerekli tedbirleri zaman geçirmeksizin almak gerekiyor.

Teknik görevliler hariç, her örgüt üyesinin somut çalışma alanı, sorumlu olacağı birim ya da birimler olmalıdır. Organ ve örgüt çalışması birimler üzerinde yükselerek genelleşen bir muhtevaya ulaşabilmelidir.

Kitle ilişkilerinden yoksunluk, taze kan taşıyabilecek damarlara sahip olmamak demektir. Örgüte taze kan taşımak, kitleler içinde gerçek öncüleri seçip harekete kazanmak, partiyi gerçek öncülerin oluşturduğu bir müfreze olarak inşa etmek, birimlere oturan ve derinlemesine süren, soluklu bir çabaya bağlıdır.

Kendi kusurlarıyla hesaplaşamayan, kendi zaaf ve yetersizliklerini aşamayan bir hareketin, düşmanla ciddi bir muharebeye girebilmesi ve kazanabilmesi mümkün değildir. Her adımda öğrenmesini bilmek, kendi deneyiminin sonuçlarını doğru tanımlamak ve kusurlara acımasızca vurmak, ilerlemenin ilk şartıdır. Mücadele yetersizliklerini aşarak, yanılgılarını düzelterek ilerler.

Partili mücadele günlerine, geleceğin daha acımasız savaş günlerine sağlam ve güçlü hazırlanmalıyız. Güçlü olmak, hareketi gerçek yatağına ulaştırmak, savaşı kazanmak, yapılacak hazırlıklara bağlıdır.

Tunç SERDAR

Çizgimizi yığınlara taşıyabilmenin aracı olarak
Genç komünistler örgütü ve faaliyeti

(Geçen sayıdan devam)

Öğrenci gençliğe öncülük misyonuna uygun, niteliksel gelişimine hız veren komünist gençlik faaliyeti

Hareketimizin politik-örgütsel gelişiminin önünü açan Olağanüstü Konferans sonrası süreci, gençlik örgütümüz EGK da kendi alanında niteliksel gelişiminin olanağı olarak değerlendirebilmek öngörüsüne sahip olmuştur. EGK'yı bilinçli, özverili, canlı bir faaliyet, ideolojinin özümsenmesi ve derinleştirilmesi çabasıyla birleştirilebilen görevler beklemektedir. Bu, bütünsel planda ideolojik-politik-örgütsel derinleşme demektir.

Geniş öğrenci yığınlarının pasifize olduğu bugünkü koşullarda, yürütülecek propaganda-ajitasyon faaliyetinde devrimci çaba-yoğunluk gözetilmelidir. Devrimci öğrenci hareketindeki tıkanma ve dağılma, küçük-burjuva devrimci fikirlerin ve politikanın yığınlar üzerindeki etkisini doğal olarak sınırlamaktadır. Dolayısıyla, komünist fikirlerin yoğun propagandası ve perspektif açıklığı, ikili bir işleve sahip olacaktır: Yığınlar üzerinde politik bir etki oluşturma ve devrimci öğrenci hareketini çeşitli düzeyde proleter-sosyalist platforma evrilmesi yönünde ayrıştırma, saflaştırma.

Kitle çalışmasında somut, özgün sorunların işlenememesi bir ayağın yerden kesilmesi demektir. Toptancı siyaset düzeyine indirgemektir. Genel fikirler, ideoloji yığınlara ulaştırılırken somut gerçeklikle bağları mutlaka kurulmalı ve bütünleştirilmelidir. Tersi, kitleye değil, ağırlıklı olarak politik kesimlere yönelik bir işleve sahip olacaktır. Siyasal faaliyette, gençliği hareketliliğe kanalize edici araç ve yöntemleri içinde barındırabilen, kitlenin önünü açıcı, eylemlilik hattı çizebilen perspektife sahip olmak başarının önkoşuludur.

Komünistler için görev, proleter sosyalist perspektifi kavramda değil uygulamada hakim kılabilmektir. Teori/ideolojiyi pratik düzeyde işlevli hale getirebilmek ise, onu derinlemesine kavramakla olanaklıdır. Her türlü küçük-burjuva ideolojik ve politik yanılsamalara karşı en güçlü silahımız ideolojik-siyasal çizgimizdir. Onu özümsemek, uygulamak, çıkarımlarımızla tekrar tekrar özümsemekle bu silah etkili bir biçimde kullanılabilecektir.

Gençlik örgütümüz, ileri unsur ve sempatizanlarını ideolojik-siyasal çizgimiz doğrultusunda eğitmek konusunda daha ısrarlı ve dinamik davranmalıdır. Eksiklik ve zaafları giderebilmek ideolojik-siyasal eğitimine önem vermek her EGK'lı militanın temel devrimci sorumluluğu olduğu gibi, önünü açacak olan da gençlik önderliği olacaktır. Bu ise "örgütsel önderliği siyasal önderlik düzeyine çıkarmak"la mümkündür.

Diğer taraftan örgütsel önderlik de dinamik, deneyimlerin kazanıldığı ve aktarıldığı işleve sahip kılınmalıdır. Örgütsel önderliği siyasal önderlik düzeyine çıkarabilmek, örgütün içinde bulunduğu durumu tahlil edebilen, siyasal süreci ve kendi alanındaki gelişmeleri izleyebilen, kararlar alabilen bir yapıya kavuşmak demektir. Gençliğin nabzını elinde tutabilen, yeni açılımlar getirilebilen, bu doğrultuda birim ve bireylerin önüne görev ve hedefler koyabilen bir örgütsel siyasal önderlik düzeyi tutturabilmek zorundayız.

İdeolojik-siyasal çizgimizi yığınlar içinde yaymak görevini hiç bir zaman erteleyemeyiz. Fakat ideolojik donanımımıza, bu konuda köklü bir eğitime gereken önemi vermeliyiz. Pratik işler üzerinde yoğunlaşmak, kendini bunlarla sınırlamak ve neredeyse örgütsel-siyasal faaliyeti bunlardan ibaret görmek yanılsaması artık geride bırakılmalıdır. Nitekim, zaman zaman kendini dışa vuran bir gerçektir şu: Pratik faaliyetin dışında ayrıca bir sorumluluk duymama, örgütsel görevini bundan ibaret görme vb... Temelinde yatan faktör ise, ideolojik eğitimin kollektif örgüt faaliyetinin önemli bir yönü olarak kavranıp, işlerlik kazandırılamamasıdır. Sorun bu yönüyle bireylerdeki bilinç ve deneyim eksikliği olarak görülmemeli, hedef kollektif bir örgüt bilincinin oluşturulması olarak

konulmalıdır. Pratik içinde kendini sürekli eğitmek, devrimci deneyim kazanmak, yeteneklerini geliştirmek çabası, bunun kendisine ışık tutacak eğitimle temellendirilmelidir. Ciddi pratik görevlerin de köklü bir eğitimi gerektirdiği unutulmamalıdır.

EGK ideolojik eğitimi örgütsel-kollektif işleyişin temel yönelimlerinden biri olarak derhal uygulayabilmelidir. MYO'ya dönük, temelde onu kapsayan, ancak onunla sınırlı olmayan bir eğitim seferberliği başlatılmalı ve bu devrimci mücadelenin ihtiyaçlarına dönük olarak ele alınmalıdır. Devrimci teorinin, devrimci harekete, örgüte, devrimcilere yol gösterebilmesi, örgüt içi eğitimle mümkündür. Komünistler için eğitimi entellektüelizm ve akademizmden ayıran en temel nokta ise, içeriğinin doğrudan mücadeleye yönelik olmasıdır.

Kimi yoldaşlarımızda görülen kitap okumama alışkanlığı, maalesef örgütün omurgası olan MYO'nun da okunmaması, ona yeterli ilginin gösterilmemesi gibi son derece kabullenilmez boyutlara varabilmektedir. MYO'ya ilgisiz olabilmek, örgütlü mücadeleye, hatta devrimin kendisine de ilgisizlik anlamına gelebilmelidir. Gençlik alanında merkezi bir yönlendirme ve denetim altında, bu türden eksiklik ve zaafların kökünü kazımaya yönelik bir atılım gerekmektedir.

İdeolojik özümseme, gizli faaliyetin gereklerinin ve özelliklerinin kavranabilmesi, örgüt kültürünün ve formasyonunun özümsenebilmesi, EGK'nın ideolojik eğitimi örgütsel olarak yukardan aşağıya kollektif tarzda uygulamasını zorunluluk olarak önüne koymuştur. Bu, örgüt yapısını sağlamlaştıracak bir kapsam ve özelliğe sahip olacaktır.

Devrimci örgütsel sorumluluk örgütümüzün her birim ve bireyinin misyon duygusuyla yoğrulmasını gerekli kılar. EGK, sorumluluk alma, inisiyatif kazanma ve geliştirme noktasında olumsuzlukları barındıran bir dönem yaşamıştır. Merkezi bir örgüt işleyişi, organların ve tek tek unsurların kendisine güven duygusunu da geliştirecek bir görev, sorumluluk, beraberinde inisiyatifli hareket yeteneği ile pekiştirilmelidir. Örgütsel mekanizmanın doğası gereği işleyen bilgi akışı geliştirildiği ölçüde, doğabilecek yanlış ve eksikliklere karşı zamanında ve yerinde müdahalenin koşulları yaratılabilecektir. Bu ise, gençlik alanımızda aşağıdan yukarı ve yukardan aşağı çift yönlü bir bilgi akışının düzenli raporlar temeline oturtulması demektir. Olayların, sürecin, alanın, birim ve bireylerin geniş bilgisi, politik perspektif ve taktiklerin, örgütsel kararların tespitinde sağlıklı bir temel oluşturabileceği gibi, örgütün önünün açılmasını, yürütülecek faaliyetin alanın özgünlüğü üzerine oturmasını sağlayacaktır.

Gençlik alanımızda çeşitli düzeyde hissedilen ve sesli düşünceye de dönüşebilen, kendisinin gelişemediği, kendi alanında etkin olamadığı, durgunluk çizgisinin aşılamadığı vb. yönlü ve kendi içinde gerçekliğin ifadesi olan olumsuzlukların aşılabilmesi, tüm bu yönler üzerinde bütünsel bir çabanın devrimci pratiğe dönüştürülmesini zorunlu kılmaktadır. Bürokratik olmayacak, deformasyona uğramayacak bir komünist gençlik örgütünü hedeflemek, devrimci deneyim ve örgütsel yeteneklerin geliştirilebildiği, ileriye taşıyıcı karaktere sahip işleyişin sürekli kılındığı bir yapı yaratmak durumundayız.

En ileri devrimci sınıf içinde hareketlilik geliştiği, komünistlerin müdahale etkinliğinde ilerleme katedildiği oranda, toplumun diğer kesimleri de bu gelişimin basıncına maruz kalacaktır. Komünist gençler olarak, bu öngörü ve bilinçle hareket etmeli, öğrenci gençliğin devrimcileştirilmesi için bugünden sınıf hareketinin çıkarlarına tabi kılacak bir komünist faaliyette yoğunlaşmalıyız. Kendi mevzilerimizi de buna uygun tarzda örgütlemeli, bizleri partiye taşıyacak misyon duygusuyla görevlerimizi omuzlayabilmeliyiz.

İlker POYRAZ

Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi

EKSEN Yayıncılık

Küçük-burjuva gelenekten proleter geleneğe...

"Yeni bir gelenek" olmak, işçi sınıfının bolşevik parti geleneğini kendi coğrafya ve tarihinde canlı tutmak, sürdürmek ve onu daha ileriye taşımaktır.

EKİM, ihtilalci sınıf partisi yolundaki zorlu yürüyüşünü bir an önce tamamlayabilmek için bu geleneği örgütsel yaşamına bir an önce yerleştirmek zorundadır. Başka bir anlatımla, küçük-burjuva gelenekten "köklü kopuş" pratik alanda da hızla yaşanabilmelidir.

Hiç bir yoldaş kendisini bundan muaf tutmadan, küçük-burjuva gelenekten taşınan "yabancı" anlayış ve davranışların dönüşmesi için azami çabayı göstermek zorundadır. Yoldaşlık ilişkilerini zedeleyen, mücadeleyi engelleyen bireyci, hotzotçu tavırlar, proleter örgüt yaşamının sindiremeyeceği şeylerdir. Bu tür davranışların üzerine ciddiyetle gidilmeli, bu yönde eleştiri alan yoldaşlar savunma konumuna girmek yerine eleştirileri sevinçle karşılamalı, dönüşme yolunda bilinçli ve istekli bir çabaya girebilmelidirler.

Kişinin kendisini aşmasını, dönüştürmesini gerçekleştirecek olan örgüttür. Ama bu kişisel çabaların hızlandırıcı etkisini unutturmamalıdır. Bunun için:

a) Bütün düşünce ve önerilerimizi organ toplantılarında getirmeliyiz.

Komünist bir örgütte tek hakim irade organ iradesi olduğundan, düşüncelerimizin uygulama alanı bulmasının tek yolu organ kararına dönüşmesidir.

b) Kararların uygulanması sürecinde, farklı düşünen yoldaşlar, en az karara katılanlar kadar çaba göstermelidirler. Organda kabul edilmemiş görüşler, organ iradesi çiğnenmediği sürece, kişisel görüşler olarak saygı görür. Değilse, kişisel görüşlerin organ iradesinin önüne çıkarılması mücadele edilmesi gereken bir sapkınlıktır.

c) Kişisel inisiyatifle bireycilik birbirine karıştırılamayacak denli farklı olgulardır ve iki ayrı sınıf tavrına denk düşer. İnisiyatif adına dayatmacı/ısrarcı tavırlar hem örgüt iradesini çiğneme hem de yoldaşlık ilişkilerini zedeleme özelliğiyle mücadelemize tümüyle yabancı ve hemen terkedilmesi gereken anlayış ve alışkanlıklardır.

d) Yoldaşlar eksiklik/yanlışlıklar konusunda değerlendirmeler yaparken öncelikle kendilerini gözden geçirmelidirler. Özeleştirisiz eleştiri, yerini bulmayan, kaale alınmayan, giederek mekanizmanın ciddiyetini ortadan kaldıran bir uygulamadır. Eleştiriyi tek yönlü olarak öne çıkarıp kişileri yıpratmaktan, özeleştiriyi öne çıkarıp günah çıkarmaktan kaçınmalıyız. Eleştiri-özeleştirinin tek amacı mücadelenin önünü açmak olmalıdır. Bunun gerçekleşebilmesi için karşılaşılan her sorunda öncelikle kendi eksiklik ve zaflarımızı sorgulamalı, daha sonra yoldaşlarımızınkini ortaya koyma olgunluğunu gösterebilmeliyiz.

Unutulmaması gerekir ki, bir organın çalışmasındaki her aksaklık, organın bütünü ile ilgilidir. Görünüşteki neden bir üyeyi öne çıkarıyor izlenimi verse de, o üyenin zaafı da en nihayetinde organın zaafıdır. Bir organ üyelerini değiştirip dönüştürmekle, onu hata ve zaaflarından arındırmakla yükümlüdür.

Son olarak, EKİM saflarına katılanlar, komünist oldukları için değil, komünist olmak için geldiklerini unutmadan, kendisini aşmak ve dönüştürmek perspektifiyle soruna yaklaşmalıdırlar.

Yıldız AYDIN

İç yazışmalar/
İç çatışmalar

EKSEN Yayıncılık

İşkence: Amaçlanan ne?

"Özgürlük", "eşitlik", "adalet" kavramlarıyla birlikte sınıflı toplumların tarihsel sürecinde yerini alan kapitalizm, özellikle 20. yüzyılın son çeyreğinde insanlık için dünya tarihinde görülmedik bir zulmün, barbarlığın ve vahşetin ifadesi oldu.

II. Dünya Savaşı, insanoğlunun o güne dek gördüğü en barbar, en vahşi savaş idi. Çekilen açlık ve sefaletin yanısıra Polonyalılar, Yahudiler vb. toplu olarak fırınlarda yakıldılar. Hiroşima, Nagazaki kırımı ise, kapitalizmin yarattığı silahların insanlığa neye malolabileceğinin doruk noktasındaki göstergesiydi.

Faşizme karşı SSCB'nin önderliğinde gerçekleştirilen zafer, ulusların toptan kırımdan geçirildiği günlerin bir daha geri gelmemek üzere tarihin çöplüğüne atıldığı yanılsamasını kısa bir süre için doğurdu. Oysa ki, bu kez ABD'nin önderliğindeki emperyalist kapitalizm ayakta kalma mücadelesini çok daha barbarca vermek zorunda kalacaktı. Kısacası tüm "demokrasi", "özgürlük", "insan hakları" söylemlerine karşın yüzyılımızın son çeyreği, insanın insana uyguladığı zulmün katmerleşerek arttığına tanık olmaktadır. ABD'nin Vietnam vahşetine Körfez savaşındaki katliamı eklendi. Yüzbinlerce insan Amerikan uçaklarından fırlatılan bombalarla can verdi. Öyle ki Irak'ta 6 hafta'da atılan yarım milyon ton bomba, II. Dünya Savaşı'nda 14 ayda atılan bomba miktarının üzerindeydi.

Bugün Filipinler'den Türkiye'ye, Güney Afrika Cumhuriyeti'nden Brezilya'ya dek tüm burjuva devletler, polis örgütleri ve orduları eliyle kendi halklarına sistemli bir terör uyguluyorlar. Uluslararası Af Örgütü'nün raporuna göre, 1991 yılında inceledikleri 144 ülkeden 65'inde işkencenin varlığı tespit edilmiş. Başka bir deyişle altı kıtanın beşinde bugün işkencehaneler, kapitalist düzenin varolması adına sürekli çalışmaktadır. Görülmektedir ki, işkencesiyle, yargılı-yargısız infazlarıyla sistemli devlet terörü, ne yalnızca Türkiye'nin sorunudur, ne de yalnızca şu ya da bu ülkenin kötü niyetli hükümetlerinin, askeri cuntalarının uygulamasıdır. Dünya kapitalist sisteminin kendi varlığını güvenceye almak adına geliştirdiği temel bir yöntemdir. Sermayenin egemenlik sisteminin bir parçasıdır. Yurtseverler, ulusal azınlıklar, düzene muhalefet eden devrimciler, demokratlar, sendikacılar ve elbette ki komünistler hükümetlerin her türden barbarlığına maruz kalmaktadırlar. Bir çok ülkede çoğu muhalif unsur sorgusuz-sualsiz devletin silahlı güçleri tarafından sokak ortasında katledilmektedir. Ama bundan da öte özellikle CİA güdümlü işkence tezgahları hemen hergün, her saat sürekli işlemektedir.

İşkence görenlerin tedavi gördükleri merkezlerde ve insan hakları kuruluşlarında çalışan bilim adamları yaptıkları araştırmalarda elde ettikleri sonuçları şu şekilde aktarmaktadırlar:

"Biz işkencenin temel amaçlarından birinin güçlü kadınların ve güçlü erkeklerin kişiliklerini parçalamak, sendika önderleri, öğrenci önderleri, gazeteciler, ulusal azınlıkların temsilcileri gibi bazı güçlü kişilerin kişiliklerini parçalamak olduğunu keşfettik." (1)

İşkence, şu ya da bu bilginin polis güçlerince elde edilmesinden öte, halk arasında öne çıkmış, sivrilmiş özgürlük savaşçılarının kendisine güvenini yitirmiş, silik umutsuz birer insan olarak sonraki yaşamlarına devam etmesi amacıyla gerçekleştirilmektedir. Öyle ki, bu şekilde salt işkence gören değil, onun üzerinden ürkek, korkak, kişiliksiz bir toplum yaratılmak istenmektedir.

"Biz işkence metodlarının tüm dünyada aynı olduğunu gördük. Bu işkencecilerin birbirinden öğrenmek zorunda olduklarının dolaylı bir kanıtıdır. Dünyanın bir kesiminde uygulanan yeni bir işkence methodu, son derece hızlı bir şekilde başka bir kesime yayılmaktadır." (2)

Askı, elektrik, tırnak sökme, yalancı infaz vb. bir çok ülkedeki devrimcilerin ve komünistlerin işkencehanelerde karşılaştıkları yöntemler olmaktadır. Yine hemen her ülkede sorgu yöntemi olarak, özellikle kadınlara yönelik tecavüz olayına oldukça sık rastlanmaktadır. Bir çok kez bu saldırı kadınların yakınlarının gözü önünde gerçekleşebilmektedir. Özel eğitilmiş hayvanlara tecavüz ettirme de uygulanan başka bir yöntemdir. Kısacası Filipinler'de kafatasına çivi çakılmakta, İran'da parmaklar kesilmekte ve insanoğlunun hayal etmekte dahi oldukça zorlanacağı bir dizi yöntem burjuvazinin kolluk kuvvetleri tarafından uygulanmaktadır. Kapitalistlerin vahşi saldırılarına hedef

olanları sağlıklarına yeniden kavuşturma girişimleri ise bir kaç demokratik kuruluşun çabalarından öteye gidememektedir. Sistem öylesine pisletmektedir ki, bu pisliği temizlemeye çalışmak, olsa olsa "göle maya çalma"ya benzeyecektir.

*

Komünistler sınıfsız, sömürüsüz, özgür bir dünya için tüm pislikleriyle birlikte kapitalizmi layık olduğu yere, tarihin çöplüğüne atmak için savaşırlar. Bu savaş, yaşamın her alanında sürmek ve sürdürülmek zorundadır. Sokak eylemleri, grev çadırları, fabrika işgalleri nasıl savaşın bir parçasıysa, cezaevlerinin, sorgu odalarının da bu şekilde algılanması gerekir. Polis karşısında onurlu bir direniş gösteren her komünist, o en büyük ve en görkemli savaşın bir muharebesinin daha kazanılmasını sağlamış demektir.

Direnmenin bir amacı örgütsel sırları düşmana kaptırmamaksa da, esas sorun burjuvazinin terör güçlerinin karşısında yürekli bir savaşçı gibi durmasını bilmektir. Burjuvazinin polisleri şu ya da bu şekilde bazı sırları elde edebilir. Bu doğal olarak komünist harekete önemli zararlar verecektir. Her şeye karşın tamiri mümkündür.

Ancak polis karşısında yıkılmış, ezilmiş insanlar olarak varolmak, burjuvazinin teröristlerini yüreklendirmekten, onlara moral aşılamaktan, ama daha da önemlisi toplumda devletin geliştirmeye çalıştığı umutsuzluk ve boşvermişlik şeklinde boyveren ruhhalini güçlendirmekten başka hangi anlama gelebilir?

Emperyalist-kapitalist sistem bir avuç azınlığın lüksü uğruna kendi laboratuvarında barbarlığın ve vahşetin yeni yöntemlerini geliştiriyor. Ama hiç bir yöntem özgürlük ve sosyalizm uğruna savaşan insanları dize getirmeye yetmiyor. O kanlı ellerini ovuşturadursun, proletaryanın öncülüğünde tüm insanlık kızıl bayraklarını göğe yükseltmenin onurunu yaşayacaktır.

Elif DENİZ

(1) İnge Genefke, MD, 14 Aralık '91 tarihinde İstanbul'daki 3. Rehabilitasyon Merkezi'nin açılış konuşmasından.
(2) A.g.e

Çin'de kendiliğinden kitle gösterileri

Uzun bir süredir burjuva basında Çin'de yer yer protestoların yayıldığı yeralmaktadır. Son parti kongresinde serbest pazar ekonomisinden övgüyle sözeden, 1 Mayıs'ı mücadele günü olarak kutlamak yerine kapitalizmin başarılarını yücelterek kapitalizmden korkulmaması gerektiğini öğütleyen Çin yönetimi umduğunu bulamıyor.

Kapitalizm artı-değer sömürüsü üzerine oturan ve daha çok kar mantığına göre işleyen bir toplumsal sistemdir. Nitekim Çin'li emekçiler de bunun sonuçlarını günlük yaşamlarında olanca açıklığıyla görmekte ve biriken tepki ve hoşnutsuzluk artık eyleme dönüşebilmektedir.

3-6 Haziran günleri arasında köylüler tarafından Sichuan'da (Çin'in batısı) düzenen gösteriler bu biriken tepki ve hoşnutsuzluğun ifadesi. Bu gösterilere neden olan olay, yerel hükümetin yapmak istediği bir cadde için köylülere maddi destek verme zorunluluğu getirilmesi idi. On bin köylü bölgedeki hükümet binasını tahrip etti. Polislere ve yerel hükümet üyelerine saldırdı, bir çok polis arabasını ateşe verdi. Daha önce Ocak ayında da aynı bölgede değişik gösteriler olmuş ve köylüler orak, tırpan, çekiç vb. ile hükümet binasına saldırmışlardı.

Bu tür gösteriler giderek artmaktadır. Resmi açıklamalara göre yalnıca '92 yılı içerisinde 540 gösteri ve illegal toplantı, 480 grev, hükümet kurumlarına ve parti binalarına yönelik 75 saldırı olmuştur. Sichuan bu tür eylemlerde ilk sırayı almaktadır.

ÇKP'nin geçmişte en güçlü olduğu yer Jiongsi'de ise 52 grev ve gösteri yaşandı. Resmi olmayan kaynaklar '92'nin ilk yarısında 100'ün üzerinde köylü ayaklanması olduğunu yazmaktadır.

Bu protestoların temel nedeni ekonomik sorunlar. Kapitalist pazar mekanizmaları sonucu, şehir ile kır, merkezi Çin ile batı arasında ortaya çıkan eşitsizlik ve uçurum giderek derinleşmektedir. '92'de sanayideki büyüme oranı %20 iken, bu kırda %3,7 oranında kalmıştır. Son dört yıl içerisinde tarım emekçilerinin gelirlerinde sürekli bir gerileme gözlenmektedir. Enflasyon oranı resmi rakamlara göre %17'dir. Hükümet köylülerin ürünülerini peşin para ödemeden almakta, karşılığında borç senedi vermektedir. Bu ise enflasyon karşısında değer yitir-

(Devamı s.14'de)

Faşizm ve ırkçılık

Faşizm ve ırkçılık insanlık tarihinin tanıdığı en iğrenç, en insanlık dışı baskı biçimi. Milyonlarca insanın katledildi, işçiler ve emekçiler barbarca bir baskı altında tutuldular, dünya bir yangın yerine çevrildi.

Faşizm kapitalizmin genel bir kriz içine girdiği her dönemde gündeme soktuğu bir yönetim biçimidir. 1922'de İtalya'da, 1933'-de Almanya'da, 1939'da'da İspanya'da insanlığın üstüne bir kabus gibi çöktü. Ancak sınıf perspektifinin yitirilmesi faşizm ile burjuva demokrasisinin karşı karşıya konulmasına yolaçtı. Komünistler faşizme karşı mücadele adı altında kendi ülke burjuvazilerinin arkasına takıldılar ve burjuva toplumun yeniden inşasına giriştiler.

Oysa faşizm, ırkçılık, milliyetçilik ve şovenizm bizzat kapitalizmin ürünüydü. İkinci Dünya Savaşı sonrasında başta Latin Amerika ülkeleri olmak üzere dünyanın bir çok ülkesinde kendini yeniden ve yeniden diktatörlükler ve cuntalar biçiminde üretti. Ve bir kez daha "demokrasi"yi kazanmak öne çıktı!

Son günlerde artan ırkçı-faşist saldırılarla birlikte sorun yeniden güncelleşti. Möln, Solingen derken Almanya'nın bir çok kentinde ırkçı-faşist saldırılar gündeme geldi. Göçmenlerin evleri yakılıp yıkıldı. Genç, yaşlı, çocuk pek çok insan sokaklarda saldırılara uğradı. Yalnızca Almanya'da değil Avrupa'nın bir çok ülkesinde ırkçı gruplaşmalar, ırkçı partiler, faşist gösteri ve eylemler yaygınlaşıyor. Giderek gelişen bu ırkçı-faşist saldırıların burjuva devlet tarafından gözardı edilmesinde şaşılacak bir yan yok. Burjuva medya ise bu tırmanış karşısında üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirme, ırkçı-faşist propagandaya zemin hazırlama çabası içinde.

Faşizmin, ırkçılığın bu denli hızlı gelişmesinde önemli bir etken rol oynamakta, daha doğrusu bu etken kullanılarak güç kazanılmaktadır. Gerçekte kapitalizmin yarattığı sorunlar olan işsizlik, yoksulluk, konutsuzluk, enflasyon vb.'nin göçmen işçilerden kaynaklandığı propagandası yaygın bir biçimde yapılmakta, bu özellikle toplumun geri ve zayıf kesimlerinde belli bir etki alanı bulabilmektedir. Böylece hedef şaşırtılarak dikkatlar kapitalist sisteme değil de Avrupa'da çalışan göçmen işçilere yönelmektedir. Bu ise sınıfı bölmekte, yerli halkı şovenleştirmektedir. Tüm bu sorunların sorumlusu göçmen işçiler olarak gösterilirken, onların renkleri, dilleri, dinleri, giyimleri, kültürel farklılıkları işlenerek ırkçı-şoven propagandanın malzemesi olarak kullanılmaktadır.

***

Alman faşizmi yıllarında yaşanan hata ve zaaflar gözönünde bulundurularak, gelecek yıllara daha hazırlıklı girmek gerekiyor. Zira kapitalizm dünya adlı yerkürede artık son kozunu oynuyor. Eğer geçmiş tarihsel deneyimden gerekli sonuçları çıkarabilirsek, bu kez dünyada esecek sosyalizm rüzgarı onu mutlaka silip süpürüp tarihin çöplüğüne atacaktır. Bu ise geçmiş deneyimin irdelenmesini, sorunların köklü bir çözümlemeye tabi tutulmasını gerektiriyor.

Tam da bu noktada proletarya enternasyonalizmi kritik bir rol oynuyor ve bu konuda net ve sağlam bir perspektife sahip olmak büyük bir önem taşıyor.

Bu noktada Avrupa'da yaşayan devrimci işçilere önemli görevler düşüyor. Göçmen işçiler bulundukları ülkelerin proletaryasının organik bir parçasıdırlar. Tırmanın ırkçı saldırılar karşısında, hazırlıklı, planlı ve güçlü bir karşı koyuşun örgütlenebilmesi için bulundukları ülkelerin devrimcileri ve işçi sınıfı ile birlikte hareket etmek konusunda üzerilerine düşeni yapmalıdırlar. Yalnızca ırkçı faşist saldırılara karşı değil, Türk bayraklarıyla sokaklarda dökülerek yeşertilmeye çalışılan Türk şovenizmine karşı da aynı ölçüde duyarlı olunmalı ve mücadele edilmelidir. Irkçı-faşist saldırıların karşısına çıkaracağımız tek şiar vardır: Enternasyonalizm. Proletaryanın bu temel şiarına bugün dünden çok daha fazla ihtiyacı vardır.

Öte yandan faşizm yalnızca yabancı düşmanlığına indirgenemez. Faşizmin saldırıları çok yönlü ve kapsamlıdır.

Görevimiz bu çok yönlü saldırılara karşı işçi sınıfının uluslararası birleşik eyleminin örgütlenmesidir.

C. YÜCEL

Burjuvazinin kirli savaşına hayır!

Sömürgeci ordu Kürdistan'dan defol!

"İki köyü daha yaktılar", "Üç günde dokuz köy yakıldı", "Genelkurmay'dan subay aileleri için gizli emir: Güneydoğuyu terkedin", "Korucu olmayan köyler hedef".

Bunlar günlük basında hemen hergün rastladığımız haberlerden başlıklar. Tüm bu haber başlıklarının gerisinde koskoca bir katliamın uygulandığı, kirli bir savaş yaşandığı apaçık görülüyor. Bir yanda bir ulus oğullarıyla, kızlarıyla özgürlük tutkusunun verdiği güç ve inançla ulusal kurtuluş savaşını sürdürüyor. Bu savaş haklı ve onurlu bir savaştır. Savaşanlara selam olsun!

Öte yandan suç çetelesi alabildiğine kabarık sömürgeci devlet ve onun kanlı ordusu bu özgürlük tutkusunu boğmak için bütün bir Kürt ulusunu kadım, çocuğu, genci, yaşlısıyla katlediyor, köylerini yakıp yıkıyor, ölen gerillaların cesetlerine dahi tecavüz etmekten sakınmıyor. Onlar kana doymuyor. Dün Dersim'de, Ağrı'da, Zilan'da doymadılar. Bugün de barbarlığın vahşetin her türlüsünü uygulamaktan çekinmeyeceklerdir.

Yanıbaşlarında süren ve bir ulusu toptan imhayı hedefleyen bu kirli savaşa suskun kalmamak, "dur" demek, Türkiye işçi sınıfının ve emekçilerinin en temel görevidir. Bu tarihsel bir sorumluluktur. Bugün kendi üzerine düşeni yapmayan işçiler ve emekçiler yarın tarihin utanç sayfalarında yeralmaya mahkumdur.

Şimdiye dek ne yazık ki ekonomik-demokratik talepleri için fabrika işgalleri, sokak eylemleri vb. gibi eylemsellikleri ortaya koyan işçi sınıfı, kendi kardeşlerinin en doğal istemlerinin acımasızca bastırılması karşısında hep suskun kaldı. Kürt kardeşlerine elini uzatamadı. Oysa işçileri tatlı karları uğruna alabildiğine sömüren, ağır yaşam koşullarına mahkum edenlerle Kürt halkının üzerine kudurmuşcasına ordusunu yollayanlar bir ve aynı sınıf, kapitalistler değil midir?

Türkiyeli komünistlere düşen görev ve sorumluluk ise çok daha büyüktür. Kürdistan'daki bu devrimci ve onurlu başkaldırıya rağmen işçi sınıfında süregelen suskunluğun kırılmasını sağlamak, sermayenin bu kirli savaşma karşı sınıfı üretimden gelen savaşkan gücüyle Kürt ulusunun yanında, omuza omuza mücadeleye seferber etmek komünistlerin gündemdeki acil görevleridir. Bu görevi başarmak bugün her zamankinden çok daha önemlidir.

Komünistler, "Sömürgeci ordu Kürdistan'dan derhal çekilsin!", "Zorunlu askerlik kalksın!", "Kürdistan'daki kirli savaş derhal durdurulsun!", "Savaş suçluları halka açık mahkemelerde yargılansın!", şiarlarını yaygınlaştırmalı, bu doğrultuda sistemli ve sürekli bir politik-pratik bir faaliyet yürütmelidirler.Ancak yalnızca genel bir propaganda-ajitasyon faaliyeti komünistlerin görevlerini yaptıkları anlamına gelmez. Net bir ideolojik bakış, buna uygun perspektifler herşeyden öte soruna doğru yaklaşım açısından önemlidir. Fakat tek başına yeterli değildir. Temel sorun işçi sınıfının bu noktada politik-pratik bir tutum almasını sağlayabilmektir. Bu doğrultuda bir mesafe katetmeksizin, işçi sınıfının bu katliama seyirci kalmasını önlemeksizin kısmi bir ilerleme dahi elde etmek çok güçtür. Düşmanın televizyon kanallarından, gazetelerinden sürdürdüğü ırkçı, şoven propagandaya karşısında komünistlerin güçlü silahları bizzat gerçeklerin kendisidir. Yeter ki bu gerçekleri fabrika kapılarına dek ulaştırabilsinler, işçileri sokağa atan, sendikasızlaştıran, sefalet ücretine mahkum eden burjuvazinin elinin ne kadar kanlı olduğunu kendilerine gösterebilsinler. İşte o zaman işçi smıfı tarihsel sorumluluğunun bilinciyle davranabilecek, duyarsızlık duvarını parçalayacaktır.

Köylerin yakılıp yıkıldığı, hergün onlarca insanın katledildiği, cesetlere dahi en akılalmaz işkencelerin yapıldığı Kürdistan'daki bu vahşete "dur" demek, Türk devletinin ırkçı, şoven propagandalarını boşa çıkartmak Kürt ulusu ile Türkiye işçi sınıfının enternasyonalist kardeşlik ilişkilerini yaşama geçirmek için daha az söz, daha çok çaba...